

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Diplomová práce

**Zvíře v pojetí nového občanského zákoníku,
zákon č. 89/2012 Sb.
a v některých veřejnoprávních zákonech**

Bc. Lenka Černá

© 2015 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Lenka Černá

Provoz a ekonomika

Název práce

Zvíře v pojetí nového občanského zákoníku, zák. č. 89/2012 Sb a v některých veřejnoprávních zákonech

Název anglicky

Animal in concept of new civil code, law number 89/2012 collection of laws

---

Cíle práce

Hlavním cílem diplomové práce bylo rozebrat právní úpravu zvířete v novém občanském zákoníku, zákonu č. 89/2012 Sb., dále v souvisejících právních předpisech a zákonech.

Díličními cíli diplomové práce bylo

porovnat starý, již zrušený občanský zákoník zákon č.40/1964 Sb., a postavení zvířete v něm s novým občanským zákoníkem, zákonem č. 89/2012 Sb., přiblížit klady a zápory týkající se zvířete v novém občanském zákoníku, poukázat na chyby v novém občanském zákoníku.

Metodika

V metodice diplomové práce byla použita analýza právních předpisů a komparace současné a předchozí právní úpravy zkoumané problematiky, zvl. komparace starého občanského zákoníku (zákon č. 40/1964 Sb.) a nového občanského zákoníku (zákon č. 89/2012 Sb.)

Dále bylo využito studium odborné literatury a internetových zdrojů.

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

zvíře, domácí zvíře, divoké zvíře, věc, vlastnictví, týrání zvířat, občanské právo, veřejné právo

---

Doporučené zdroje informací

ZÁKLADNÍ LITERATURA:

LAVICKÝ, HRUŠÁKOVÁ et al. Občanský zákoník I. – V. , komentář, C.H.Beck Praha 2014

SPÁČIL a kol. OBČANSKÝ ZÁKONÍK III Věcná práva, komentář, C.H.Beck, Praha 2013

NOVOTNÝ. Nový občanský zákoník. Vlastnictví a věcná práva. Grada, Praha 2014

Důvodová zpráva k NOZ

ZÁKLADNÍ LEGISLATIVA

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník (zrušený)

zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod

ELEKTRONICKÉ ZDROJE:

Poslanecká sněmovna Parlamentu (psp.cz)

servery státní správy, (MZe, Min.spravedlnosti apod.)

justice.cz

nsoud.cz

www. epravo.cz

www. epravo.cz

zdroje státní správy

Další literatura a zdroje po poradě s vedoucí práce

Předběžný termín obhajoby

2015/06 (červen)

Vedoucí práce

JUDr. Eva Kadlecová

Elektronicky schváleno dne 23. 9. 2014

JUDr. Jana Borská

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 11. 11. 2014

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 23. 03. 2015

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Zvíře v pojetí nového občanského zákoníku, zákon č. 89/2012 Sb. a v některých veřejnoprávních zákonech" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 26. března 2015 _____

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucí mé práce JUDr. Evě Kadlecové za vstřícnost, ochotu, užitečné připomínky a rady, které mi věnovala při psané mé diplomové práci.

Zvíře v pojetí nového občanského zákoníku, zákon č. 89/2012 Sb. a v některých veřejnoprávních zákonech

---

Souhrn

Diplomová práce se bude věnovat právní úpravě zvířete v novém občanském zákoníku, zákonu č. 89/2012 Sb. a v některých veřejnoprávních zákonech.

Bližší poukáže na úpravu pojmu zvíře a pojmy, které se zvířetem úzce souvisí a vyskytují se v zákoně č. 89/2012, občanském zákoníku a v některých veřejnoprávních zákonech jako je zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, zákon č. 246/1992 Sb., zákon na ochranu zvířat proti týrání a další. Dále se zabývá právní úpravou zvířete v novém občanském zákoníku, zákoně č. 89/2012 Sb., ve kterém se blíže zabývá prodejem zvířete, kupní smlouvou na zvíře, záruční dobou zvířete, krajní nouzi a právy, které úzce souvisí s pojmem zvíře. Práce pokračuje úpravou v již zrušeném občanském zákoníku, zákoně č. 40/1964 Sb. a právní úpravou ve veřejnoprávních zákonech, kterými jsou zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, zákon č. 246/1992 Sb., zákon na ochranu zvířat proti týrání, zákon č. 100/2004 Sb., zákon o ochraně přírody a krajiny a na závěr v zákoně č. 115/2000 Sb., zákoně o poskytování náhrad škod způsobenými vybranými zvláště chráněnými živočichy.

Klíčová slova: zvíře, domácí zvíře, hospodářské zvíře, divoké zvíře, volně žijící zvíře, zvíře bez pána, věc, vlastnictví, týrání zvířat, občanské právo, veřejné právo

Animal in concept of new civil code, law number 89/2012 collection of laws

---

Summary

The thesis will be given to the animal in the new civil code, the law number 89/2012 collection of laws and in some of the public laws.

The closer the point to the concept of animal and concepts, which is an animal closely related and occur in the law number 89/2012 collection of laws, the civil code and certain public laws such as the law number 40/2009 collection of laws, the criminal code, law number 246/1992 collection of laws, on the protection of animals against cruelty and more. It also deals with the adjustment of the animal in the new civil code, the law number 89/2012 collection of laws, the in which the closer engaged in the sale of the animal, the contract of purchase of the animal, the warranty period of the animal, extreme poverty and rights, which are closely related with the concept of the animal. The work continues to finish in the already repealed the civil code, the act number 40/1964 collection of laws and legislation in the public laws, which are the law number 40/2009 collection of laws, the the criminal code, law number 246/1992 collection of laws, the law on the protection of animals against cruelty, the law number 100/2004 collection of laws, the law on the protection of nature and landscape, and at the conclusion of the law number 115/2000 collection of laws, the law on compensation of damage caused by the selected particularly protected animals.

Keywords: animal, domestic animal, economic animal, wild animal, animal, without the lord, thing, property, cruelty to animals, civil law, public law

Obsah

Obsah	8
1 Úvod.....	10
2 Cíle práce a metodika práce	11
2. 1 Cíle práce.....	11
2. 2 Metodika práce	11
3 Prameny práva	13
3. 1 Přímá ochrana zvířat	14
3. 1. 1 Přímé předpisy v EU.....	14
3. 2 Nepřímá ochrana zvířat	15
3. 2. 1 Nepřímé předpisy v rámci EU	15
4 Základní pojmy	16
4. 1 Zvíře	16
4. 2 Kategorizace pojmu zvíře	17
4. 2. 1 Zvíře bez pána.....	17
4. 2. 2 Zvíře s pánem	19
4. 2. 3 Toulavé zvíře	20
4. 2. 4 Opuštěné zvíře.....	21
4. 2. 5 Zabezpečení opuštěných a toulavých zvířat	21
5 Právní úprava zvířete podle zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku	22
5. 1 Zvíře není věc	22
5. 2 Prodej zvířete	23
5. 3 Kupní smlouva na zvíře.....	24
5. 3. 1 Vedlejší ujednání kupní smlouvy.....	25
5. 4 Záruční doba zvířete	26
5. 5 Krajní nouze.....	27
5. 6 Práva související s pojmem zvíře	28
5. 6. 1 Vlastnictví	28
5. 6. 2 Nález	29
5. 6. 3 Přírůstek movité věci	30
5. 6. 4 Škoda způsobená zvířetem	31
5. 6. 5 Náhrada při poranění zvířete	32
5. 6. 7 Právo pastvy	33
5. 6. 8 Zabezpečení zvířat	34
6 Právní úprava zvířete podle zákoníku, zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník (zrušený k 31. 12. 2013)	34
6. 1 Nález věci	35
6. 2 Vlastnické právo	35
6. 3 Držba	36
6. 4 Spoluvlastnictví	37
6. 5 Kupní smlouva	37
6. 6 Vady podle kupní smlouvy	37
6. 7 Škoda způsobená věcí	37

7 Právní úprava zvířete ve veřejnoprávních zákonech	38
7. 1 Podle zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník	38
7. 1. 1 Týrání zvířat.....	38
7. 1. 2 Zanedbání péče o zvíře z nedbalosti	39
7. 1. 3 Pytláctví	40
7. 2 Podle zákona č. 246/1992 Sb. na ochranu zvířat proti týrání	41
7. 3 Podle zákona č. 100/2004 Sb. o ochraně přírody a krajiny	44
7. 4 Podle zákona č. 115/2000 Sb. o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy	44
8 Závěr	47
9 Seznam použité literatury	51
9. 1 Literární zdroje	51
9. 2 Právní předpisy	52
9. 3 Internetové zdroje	53
10 Přílohy.....	55

1 Úvod

V České republice dlouhých 50 let platil zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, který nebral v úvahu pojem zvíře. Tento zákon na zvířata nahlížel stejně, jako by byly věci. Pes, kráva, kuň, mobilní telefon, skříň. Vše mělo pro zákon stejnou hodnotu. Hodnota zvířat se určovala podle tabulek, ztráta zvířete byla vyrovnána pokutou a ublížení na zdraví zvířete byl přestupek. A přitom, hlavně domácí zvířata, bývají pro jejich majitele skoro jako člen rodiny. Zvířata jsou živým tvorem, pro mnoho lidí mají nevyčísitelnou hodnotu, mají k nim citovou vazbu, nebo jsou pro ně zvířata důležitá kvůli zdroji obživy. Zvířata jsou stále důležitější a důležitější. Už se nejedná pouze o to, aby psi byli přivázaní u boudy a hlídali dům, krávy pouze dávaly mléko... Lidé se stále více starají o pohodu zvířat, jejich krmivo, jejich zdraví. S vyšším postavením zvířat ve společnosti, bylo stále důležitější, aby se postavení zvířete v občanském zákoníku změnilo. Občanský zákoník byl třeba upravit, nejlépe vydat nový, kde by bylo zahrnuto i vysvětlení pojmu zvíře. Po padesáti letech se tak stalo a zákonodárci novelizovali občanský zákoník. 1. 1. 2014 vstoupil v platnost zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. V tomto zákoně už je pojem zvíře zahrnut, je v něm uvedeno, že zvíře je živý tvor, smysly nadaný.

Za ublížení na zdraví nebo usmrcení zvířete už viník nemusí pouze zaplatit náklady ve výši hodnoty zvířete, bere se v potaz, že pro lidi má zvíře i citovou hodnotu, ať se jedná o psa, kočku, koně, krávu. Proto viník může platit i částku za citovou újmu. Dále je upraven nález zvířete, když se nenajde majitel zvířete, tak zvíře nemusí být umístěno v útulku šest měsíců, než si ho může nový majitel vzít domů, ale už pouze čtyři měsíce. V novém občanském zákoníku, zákoně č. 89/2012 Sb., je soustředěna mnohem větší pozornost na zvířata, povinnosti jejich majitelů. Bohužel, i v tomto novém zákoně, se dá najít mnoho nesrovnalostí a některé věci v zákoně chybí.

Tato diplomová práce se blíže zabývá rozбором zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, právní úpravou zvířat v něm a srovnáním se starým, již zrušeným zákonem č. 40/1964 Sb., občanským zákoníkem. Dále přibližuje pojem zvíře v zákoně č. 246/1992 Sb., zákon na ochranu zvířat proti týrání a zákonu č. 40/2009 Sb., trestní zákoník a dalších veřejnoprávních zákonech.

2 Cíle práce a metodika práce

2. 1 Cíle práce

Hlavním cílem diplomové práce bylo přiblížit právní úpravu zvířete, v novém občanském zákoníku, zákonu č. 82/2012 Sb., v souvisejících právních předpisech a některých veřejnoprávních zákonech.

Díličními cíli diplomové práce bylo:

- porovnat starý, již zrušený, občanský zákoník zákon č. 40/1964 Sb., a postavení zvířete v něm s novým občanským zákoníkem, zákonem č. 89/20012 Sb.,
- přiblížit klady a zápory týkající se zvířete v novém občanském zákoníku,
- poukázat na chyby v novém občanském zákoníku.

2. 2 Metodika práce

V metodice diplomové práce bylo použito:

- shromáždění právní dokumentů a předpisů, týkajících se zvířat,
- analýza nového občanského zákoníku (zákon č. 82/2012 Sb.),
- analýza starého, již zrušeného, občanského zákoníku (zákon č. 40/1964 Sb.),
- analýza některých veřejnoprávních zákonů.

Dále bylo využito studium odborné literatury a internetových zdrojů, komparace starého občanského zákoníku (zákon č. 40/1964 Sb.) a nového občanského zákoníku (zákon č. 82/2012 Sb.)

Předložená diplomová práce se zabývá právní úpravou zvířete v novém občanském zákoníku, zákoně č. 89/2012. Sb. a v některých veřejnoprávních zákonech. Práce je rozdělena do několika kapitol. První kapitola se zabývá výčtem právních předpisů, kde je uveden pojem zvíře. Jsou zde uvedeny pouze některé předpisy. Jedná se o předpisy,

kde se zvíře vyskytuje přímo a předpisy, kde se zvíře vyskytuje nepřímo. Všechny zákony a předpisy jsou poté uvedeny v příloze číslo 1.

V další kapitole je blíže rozebrán pojem zvíře v zákoně č. 89/2012 Sb., občanském zákoníku, zákoně č. 246/1992 Sb., zákon na ochranu zvířat proti týrání a dalších zákonech. Jedná se např. o zvíře s pánem, zvíře bez pána, toulavé zvíře, opuštěné zvíře a jejich zabezpečení.

Navazuje kapitola, která se zabývá právní úpravou zvířete v novém občanském zákoníku, zákoně č. 89/2012 Sb. Přibližuje, že zvíře už není věc, poukazuje na pravidla pro prodej zvířat, jaké náležitosti by měla mít kupní smlouva na zvíře, jaká je záruční doba zvířat. A pokračuje právy, které souvisí se zvířetem. Jako jsou vlastnictví zvířete, nález zvířete. Blíže poukazuje na škodu, způsobenou zvířetem, ale i na škodu způsobenou na zvířeti. Definuje, jak se vypořádává s náhradou škody, pokud je zvíře zraněno. Zabývá se tím, jak mají být zvířata zabezpečena.

Další kapitola se zabývá právní úpravou zvířete v zrušeném zákoně č. 40/1964 Sb., občanském zákoníku. V tomto zákoně nebyla právní úprava zvířete definována, proto je v kapitole rozebrána úprava pojmu věc, podle které, se v době platnosti zákoníku, řídila zvířata. Zabývá se nálezem věci, držením věci, vlastnictvím věci, vadami věci podle kupní smlouvy, škodou způsobenou věcí.

Práce pokračuje kapitolou, která se zabývá právní úpravou zvířete podle zákonu č. 40/2009 Sb., trestním zákoníkem. Specifikuje týrání zvířat, dále zanedbání péče o zdraví zvířete a přibližuje pojem pytláctví.

Následují kapitoly, kde je přiblížena právní úprava zvířete v zákoně č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, v zákoně č. 100/2004 Sb., o ochraně přírody a krajiny a v zákoně č. 115/2000 Sb. o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy.

3 Prameny práva

Základním pramenem práva v České republice je Ústava ČR ze dne 16. prosince 1992. Pojem zvíře však v ústavě zahrnut není. Zřetel je zde brán pouze na ochranu přírody a přírodních zdrojů. V sedmém článku je psáno, že: „*stát dbá o šetrné využívání přírodních zdrojů a ochranu přírodního bohatství.*“¹

Dalším podstatným pramenem práva u nás je Listina základních práv a svobod č. 2/1993 ze dne 28. prosince 1992. V listině zvíře zmíněno také není, píše se zde pouze o životním prostředí v článku číslo 35. Podle odstavce 1: „*každý má právo na příznivé životní prostředí.*“¹ Podle druhého odstavce: „*každý má právo na včasné a úplné informace o stavu životního prostředí a přírodních zdrojů.*“¹ A podle odstavce tři: „*při výkonu svých práv nikdo nesmí ohrožovat ani poškozovat životní prostředí, přírodní zdroje, druhové bohatství přírody a kulturní památky nad míru stanovenou zákonem.*“¹

Ostatní vybrané prameny práva jsou obsaženy níže v příloze číslo 1. Jedná se o přímé a nepřímé prameny práva.

---

¹Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních lidských práv a svobod ve znění pozdějších předpisů

Pojem zvíře nebo jeho jiné verze se v právních předpisech České Republiky vyskytují celkem 755.²Z veřejného práva se nejčastěji tento pojem objevuje v těchto předpisech.

3. 1 Přímá ochrana zvířat

- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník v platném znění,
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník v platném znění,
- Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání v platném znění,
- Zákon č. 154/2000 Sb., plemenářský zákon v platném znění,
- Vyhláška č. 411/2008 Sb., o stanovení druhů zvířat vyžadujících zvláštní péči, ve znění vyhlášky č. 205/2011 Sb.,
- Vyhláška č. 4/2009 Sb., o ochraně zvířat při přepravě, ve znění vyhlášky č. 22/2013 Sb.,
- Vyhláška č. 114/2010 Sb., o ochraně handicapovaných zvířat při chovu, ve znění vyhlášky č. 22/2013 Sb.,
- Vyhláška č. 418/2012 Sb., o ochraně zvířat při usmrcování, ve znění vyhlášky č. 34/2013 Sb.,
- Vyhláška č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat,
- Vyhláška č. 21/2013 Sb., o stanovení podmínek při chovu psů a koček,
- Vyhláška č. 22/2013 Sb., o vzdělávání na úseku ochrany zvířat proti týrání.

Vzhledem k tomu, že Česká republika je od roku 2004 členem Evropské unie, tak musí dodržovat i nařízení stanovené EU.

3. 1. 1 Přímé předpisy v EU

- nařízení Rady (ES) č. 1255/97 ze dne 25. června 1997 o kritériích Společenství pro místa zastávek a ozměň plánu cesty uvedeného v příloze směrnice 91/628/EHS,
- nařízení Rady (ES) č. 1040/2003 ze dne 11. června 2003, kterým se mění na území (ES) č. 1255/97 pokud jde o použití míst zastávek,

---

²Hledání pojmu zvíře v právním řádu České Republiky dostupné z

<<http://portal.gov.cz/app/zakony/zakon.jsp?page=0&fulltext=zv~C3~AD~C5~99e&nr=&part=&name=&rpp=15#local-content>>(28. 2. 2015)

- nařízení Rady (ES) č. 411/98, ze dne 16. února 1998 o doplňkových požadavcích na ochranu zvířat u silničních vozidel používaných pro delší než osmihodinovou přepravu zvířat.

3. 2 Nepřímá ochrana zvířat

- Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči, v platném znění,
- Zákon č. 381/1991 Sb., o Komoře veterinárních lékařů České republiky, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, v platném znění,
- Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v platném znění,
- Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, v platném znění,
- Vyhláška č. 244/2002 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti,
- Vyhláška č. 296/2003 Sb., o zdraví zvířat a jeho ochraně, o přemísťování a přepravě zvířat a o oprávnění a odborné způsobilosti k výkonu některých odborných veterinárních činnostech.

3. 2. 1 Nepřímé předpisy v rámci EU

- Evropská dohoda o ochraně zvířat v zájmovém chovu, č. 19/2000 Sb. m. s.,
- Evropská dohoda o ochraně zvířat při mezinárodní přepravě, č. 20/2000 SB. m. s.,
- Evropská dohoda o ochraně obratlovců používaných pro pokusné a jiné vědecké účely, č. 118/2006 Sb. m. s..

Všechny zákony platné v České Republice a nařízení EU, týkající se zvířat, jsou uvedeny v příloze č. 1.

4 Základní pojmy

V této kapitole jsou blíže přiblíženy základní pojmy, které se týkají zvířat a nalezneme je v občanském zákoníku, zákoně na ochranu zvířat proti týrání a dalších veřejnoprávních zákonech, kde se pojem zvíře vyskytuje.

4. 1 Zvíře

Pojem zvíře nebyl do 1. 1. 2014, kdy vyšel v platnost nový občanský zákoník, v zákonech vůbec definovaným pojmem. Proto na začátku by bylo vhodné vysvětlit, jak je vůbec slovo zvíře vysvětlováno. Definice, která je obsažená v Příručním slovníku jazyka českého zní: „zvíře je větší živočich, zvláště jsou tam zařazeni savci, ptáci a podobní živočiši, proti člověku. Jiný je život zvířat, jiný je život člověka.“³

Jedna z největších českých encyklopedií, Ottův naučný slovník definuje zvíře pod pojmem živočich takto: „živočich je živá bytost, obvykle volně pohyblivá a živící se vedle látek tekutých, také pevnými. Živočich se velmi podobá rostlině, ale od rostlin se liší tím, že jsou veskrze vyšším stupněm životním.“⁴

Každý zákon, kde je uveden pojem zvíře, obsahuje vlastní výklad tohoto pojmu. Podle zákona č. 246/1992 Sb., zákon na ochranu zvířat proti týrání. *Je zvířetem každý živý obratlovec, kromě člověka, nikoliv však plod nebo embryo.*⁵ Tato definice není pro soukromé právo v občanském zákoníku dostačující, protože zvířetem nejsou pouze obratlovci, ale i bezobratlí, kteří jsou nadaní smysly a lze je vlastnit. Jedná se například o roj včel.

*„Nový občanský zákoník vyjmul z kategorie věcí živá zvířata. Učinil tak po vzoru některých evropských států (Rakousko, Německo, Rusko, Polsko, Švýcarsko). Soukromé právo se na problematiku zvířete v občanském zákoně, dívá z hlediska zájmů vlastníka zvířete.“*⁶

---

³ HAVRÁNEK, Bohuslav et al. *Příruční slovník jazyka českého* Díl VIII., Praha, Pražské tiskárny. 1957

⁴ Kolektiv autorů. *Ottův slovník naučný: Ilustrovaná encyklopedie vědomostí*, díl XXVII, Praha, J. Otto, 1908

⁵ Zákon č. 246/1992 Sb., zákon na ochranu proti týrání ve znění pozdějších předpisů

⁶ ELIÁŠ, Karel et al. *Občanské právo pro každého*, Praha, Wolters Kluver ČR, 2013, ISBN 978-80-7478-013-1

Nový občanský zákoník (dále NOZ) blíže specifikuje pojem zvíře a definuje ho. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník § 494 říká, že: „*živé zvíře má zvláštní význam a hodnotu již jako smysly nadaný živý tvor. Živé zvíře není věcí, a ustanovení o věcech se na živé zvíře použijí obdobně jen v rozsahu, ve kterém to neodporuje jeho povaze.*“⁷

Slovo povaha v tomto případě znamená, že zvíře je nadáno smysly, je schopno cítit bolest a může podléhat i stresu. Dále je bráno v potaz, že zvíře a člověk mezi sebou mohou mít citový vztah. V tomto případě se spíše jedná o domácí mazlíčky. Nepředpokládá se, že stádo krav, stádo ovcí, hejno slepic nebo roj včel budou mít citový vztah ke svému majiteli.

Nový občanský zákoník tedy vlastně říká, že zvíře je:

- živý tvor,
- obratlovec, ale i bezobratlí,
- je smysly nadaný,
- má zvláštní význam (je schopný vnímat bolest, podléhat stresu),
- má hodnotu (tržní),

ale

- není věc (jsou předmětem majetkových práv, ale nejsou subjektem práv a nemají osobnostní práva),
- ustanovení o věcech je možno použít pouze v případě, že to neodporuje jeho povaze (působení bolesti, stresu),
- nemá osobnostní práva.⁷

4. 2 Kategorizace pojmu zvíře

Se zvířetem souvisí několik pojmů, které budou v této kapitole blíže přiblíženy.

4. 2. 1 Zvíře bez pána

Soukromé právo v ČR, v NOZ, má širší pojetí zvířete, než veřejnoprávní úprava. NOZ zvířata obecně rozděluje na „zvířata s pánem“ a „zvířata bez pána“.

---

⁷ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník ve znění pozdějších předpisů

Bez pána je:

- každé **divoké zvíře** (zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, § 1046, první odstavec říká, že: *„divoké zvíře je bez pána, dokud žije na svobodě.“*⁸ To znamená, že to jsou zvířata, jejichž druh není domestikován, tzn., že žijí ve volné přírodě, ikdyž některé kusy mohou být chovány v zajetí),
- **zajaté zvíře** (podle § 1046, zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákona, druhého odstavce: *„zajaté zvíře se stane zvířetem bez pána, jakmile získá svobodu a jeho vlastník je bez prodlení a soustavně nestíhá nebo nehledá ve snaze je znovu zajmout. Takové zvíře se však zvířetem bez pána nestane, je-li označeno takovým způsobem, že lze jeho vlastníka zjistit.“*)⁸
- nebo **zkrocené zvíře** (zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, § 1047 ho definuje: *„zkrocené zvíře, které vlastník nestíhá a které se ani samo k vlastníkovi v přiměřené době nevrátí, ač mu v tom nikdo nebrání, se stává zvířetem bez pána a smí si je přivlastnit na soukromém pozemku jeho vlastník, na veřejném statku pak kdokoli. Platí, že přiměřenou dobou pro návrat zvířete k vlastníkovi je doba šesti týdnů.“*⁸. To znamená, že to jsou divoká zvířata, kterým není bráněno v útěku, ale zvykla si na svého pána a proto ani nechtějí utéct).

Toto ale nelze použít, když je zvíře označeno takovým způsobem, že jde zjistit jeho vlastník.⁸

„Druhy identifikačních prostředků:

- *ušní známky,*
- *známky pro označování běžců,*
- *tetování,*
- *genetický typ,*
- *výžehy (pouze u koní),*
- *slovní a grafický popis,*
- *pasivní elektronické označení (mikročip).“*⁹

---

⁸ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník ve znění pozdějších předpisů

⁹ Vyhláška č. 136/2004 Sb., o podrobnostech označování zvířat a jejich evidence a evidence hospodářství a osob stanovených plemenářským zákonem

4. 2. 2 Zvíře s pánem

Jedná-li se ale o **domácí zvíře** (zvířata, kde všechny nebo většina z nich, žije s člověkem) nebo o **chované zvíře** (domácí zvíře, divoké zvíře, zajaté zvíře, zkrocené zvíře), tak se jedná vždy o zvíře s pánem.

Chovaná zvířata tedy zahrnují domácí zvířata, divoká zvířata, zajatá zvířata a zkrocená zvířata. Tato zvířata jsou chovaná za nějakým účelem, proto je dále můžeme rozdělit na zvířata v zájmovém chovu a hospodářská zvířata. Zvířata v zájmovém chovu lidé chovají kvůli potěšení, hospodářský účel vůbec neexistuje nebo není tím hlavním důvodem (psi, kočky, koně...). Podle zákona č. 246/1992 Sb., zákona na ochranu zvířat proti týrání, § 3, odstavce e) *„zvířetem v zájmovém chovu je zvíře, u kterého hospodářský efekt není hlavním účelem chovu, a to buď chované v prostorách k tomu určených, nebo v domácnosti, jehož chov slouží především zájmové činnosti člověka, nebo zvíře sloužící člověku jako jeho společník.“*¹⁰

Oproti tomu **hospodářská zvířata** jsou chována hlavně za hospodářským účelem. Hospodářský účel znamená, že zvířata jsou chována kvůli produkci mléka, vajec, vlny, ale i pro maso, kožešinu, práci. Hospodářská zvířata jsou slepice, ovce, krávy, ale i psi nebo koně, kteří jsou používáni k práci. Zákon č. 246/1992 Sb., zákon na ochranu proti týrání, říká, že: *“hospodářským zvířetem je zvíře chované pro produkci živočišných produktů, vlny, kůže nebo kožešiny, popřípadě pro další hospodářské nebo podnikatelské účely, zejména skot, prasata, ovce, kozy, koně, osli a jejich kříženci, drůbež, králíci, kožešinová zvířata, zvěř a jiná zvířata ve farmovém chovu a ryby, včetně zvířat produkovaných jako výsledek genetických modifikací nebo nových genetických kombinací”*¹⁰

---

¹⁰ Zákon č. 246/1992 Sb., zákon na ochranu zvířat proti týrání ve znění pozdějších předpisů

Naproti tomu veřejné právo zvířata dělí do kategorií jinak. Zákon č. 114/1992 Sb., zákon o ochraně přírody a krajiny pojem zvíře skoro nepoužívá a proto ho ani nedefinuje. Místo něj je zde uveden pojem „**živočich**“, který se dále rozděluje na pojmy „volně žijící živočich“ (tento zákon ho v § 3, odstavci d) definuje takto: „*jedinec živočišného druhu, jehož populace se udržují v přírodě samovolně, a to včetně jedince odchovaného v lidské péči vypuštěného v souladu s právními předpisy do přírody. Živočichem se rozumí všechna vývojová stadia daného jedince.*“¹¹) a „**živočich odchovaný v lidské péči**“ (stejný zákon ho v § 3, odstavci e) definuje takto: „*živočich odchovaný v lidské péči je jedinec živočišného druhu narozený a odchovaný v kontrolovaném prostředí jako potomek rodičů získaných v souladu s tímto zákonem a právními předpisy v oblasti obchodování s ohroženými druhy.*“¹¹) Zákon č. 449/2001 Sb., zákon o myslivosti, také neobsahuje pojem zvíře a místo něj definuje „**zvěř**“ (definuje ji v § 2, odstavci b): „*zvěř je obnovitelné přírodní bohatství představované populacemi druhů volně žijících živočichů.*“¹² Tito živočichové jsou dále definováni. A dále stanovuje úpravu jejich lovu.

Až zákon č. 246/1992 Sb., zákon o týrání zvířat obsahuje pojem **zvíře**. Podle tohoto zákona, § 3: *je zvíře každý živý obratlovec, kromě člověka, nikoliv však plod nebo embryo.*“¹³ A dále pak rozlišuje zvířata podle jejich vztahu k člověku: „**volně žijící zvíře**“ (definuje ho zákon č. 246/1992 Sb. zákon na ochranu zvířat proti týrání, § 3, odstavec b) takto: *volně žijícím zvířetem zvíře, patřící k druhu, jehož populace se udržuje v přírodě samovolně, a to i v případě jeho chovu v zajetí*“¹³) a „**zvíře v lidské péči**“ (§ 3, odstavec c): *„zvíře, které je přímo závislé na péči člověka“*¹³)

4. 2. 3 Toulavé zvíře

Zákon č. 246/1992 Sb., zákon na ochranu zvířat proti týrání, § 3, odstavec h) říká „*toulavým zvířetem zvíře v lidské péči, které není pod trvalou kontrolou nebo dohledem fyzické osoby nebo chovatele a které se pohybuje volně mimo své ustájení, výběhové prostory nebo mimo domácnost svého chovatele.*“¹³

Jedná se o situaci, kdy fyzická osoba nebo chovatel nechtěli zvíře opustit nebo se ho zbavit, ale zvíře dočasně uteklo svému majiteli. Majitel zvíře hledá.

¹¹Zákon č. 114/1992 Sb., zákon české národní rady o ochraně přírody a krajiny ve znění pozdějších předpisů

¹²Zákon č. 449/2001 Sb., zákon o myslivosti ve znění pozdějších předpisů

¹³Zákon č. 246/1992 Sb., zákon na ochranu zvířat proti týrání ve znění pozdějších předpisů

4. 2. 4 Opuštěné zvíře

Opuštěné zvíře, podle zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, § 1048 je definová takto: „domácí zvíře se považuje za opuštěné, pokud je z okolností zřejmý vlastníkům úmysl zbavit se zvířete nebo je vyhnat. To platí i o zvířeti v zájmovém chovu.“¹⁴

Podle § 1049: „zvíře chované v zoologické zahradě a ryba v rybníku nebo podobném zařízení, které není veřejným statkem, bez pána není.“¹⁴

A dle § 1050, první odstavec: „nevykonává-li vlastník vlastnické právo k movité věci po dobu tří let, má se za to, že ji opustil.“¹⁴

Například to mohou být zvířata uvázaná v lese či na opuštěném místě. Zvířata, která se pohybují několik dní na stejném místě a nikdo o ně nejeví zájem. U těchto zvířat je zjevné, že nemají majitele, kterému pouze dočasně utekla a on je hledá. Je tedy zřejmý úmysl majitele se zvířete zbavit.

Rozdíl mezi opuštěným zvířetem a toulavým zvířetem je ten, že obě zvířata utekla, ale toulavé zvíře jeho majitel stíhá, hledá a chce ho zpátky, oproti tomu opuštěné zvíře majitel nehledá a nechce ho získat zpět a je zde zjevný úmysl majitele zvířete se zbavit.

4. 2. 5 Zabezpečení opuštěných a toulavých zvířat

Podle NOZ musí nálezce opuštěného nebo toulavého zvířete oznámit bez odkladu nález zvířete obci, podle místa, kde bylo zvíře nalezeno. Pokud nelze určit, komu zvíře patří, podle jasného označení zvířete (čip, tetování, ušní známka). Obec má povinnost se o nalezené zvíře postarat a nálezce nemá povinnost zvíře odchyťovat. Například pokud by se toulalo stádo krav, nálezce sám ani takové stádo nemůže odchyťit. Nekvalifikovaný odchyt by mohl zvířatům ublížit nebo způsobit utrpení. Nebo by se mohl zranit člověk, který by se snažil zvířata odchyťit.

Poté má obec povinnost se o zvíře postarat, dokud se ho neujme jeho vlastník. Jednou z možností je umístit zvíře do útulku, který je v obci zřízen. Pokud vlastní útulek

---

¹⁴Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník ve znění pozdějších předpisů

obec nemá, musí obec zařídit umístění do nejbližšího útulku, s kterým má smlouvu o umístování zvířat. Další možností je, že si zvíře ponechá nálezce, ale nálezce se musí domluvit s obcí o ponechání zvířete. Pokud se do dvou měsíců od nálezů nepřihlásí původní majitel zvířete, může si nálezce zvíře ponechat.

5 Právní úprava zvířete podle zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku

Pojem zvíře podle zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, byl blíže přiblížen v předchozí kapitole. Tato kapitola je zaměřena na ostatní pojmy v NOZ, které se pojmu zvíře bezprostředně týkají.

5. 1 Zvíře není věc

Pro začátek by bylo vhodné upřesnit, že NOZ už nezahrnuje zvířata mezi věci. V některých státech EU není pojem zvíře v zákonech zahrnut do kapitoly, která se týká věcí (Německo, Rakousko, Francie). V České Republice tomu v občanském zákoníku bylo jinak. Podle zrušeného občanského zákoníku, zákonu č. 40/1964 Sb., bylo zvíře považováno za věc, a proto mohlo být zvíře např. zabaveno exekucí nebo vzato do zástavy. Podle NOZ: „*živé zvíře není věcí a ustanovení o věcech se na živé zvíře použijí obdobně jen v rozsahu, ve kterém to neodporuje jeho povaze.*“¹⁵ Povaha v tomto smyslu znamená, že zvíře je nadáno smysly, cítí bolest a může být stresováno.

NOZ se nově dívá na úpravu zvířete z úhlu vlastnického práva a jeho ochrany. Nezaměřuje se pouze na ochranu zvířete, ale i na ochranu jeho majitele a jeho vztah k zvířeti. Dle NOZ už nelze, aby bylo zvíře předmětem exekuce nebo aby si věřitel vzal zvíře do zástavy. Neznaменá to ale obecně, že zvířata nebudou moci být zabavena exekucí, to je nutné posoudit případ od případu. Zvířetem, které není možné exekučně postihnout, jsou domácí zvířata (např. psy, kočky). Je ale možné exekučně postihnout např. vzácné akvarijní rybičky, stádo krav, stádo ovcí, hejno slepic, protože tam se nepředpokládá, že by tyto zvířata při změně vlastníka byla vystavena emočnímu stresu.

---

¹⁵Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník ve znění pozdějších předpisů

Přesto všechno, se nadále na živé zvířata, vztahují ustanovení NOZ o věcech, avšak pouze v takovém rozsahu, ve kterém to neodporuje jejich povaze. Například, ikdyž zvířata nejsou věci, tak je možné s nimi obchodovat. Protože obchodování neodporuje povaze zvířat. Chov zvířat by totiž neměl smysl v případě, že by chovatel nemohl zvířata prodávat dalším majitelům.

5. 2 Prodej zvířete

Současný NOZ neobsahuje žádné ustanovení, které by se týkalo prodeje zvířat dětem. V dnešní době mohou chovatelské obchody prodávat zvířata každému. Děti nepotřebují k nákupu zvířat žádné potvrzení rodičů.

Oproti tomu v návrhu občanského zákona a důvodové zprávy z roku 2005, § 40 bylo uvedeno: „*nezletilý, mladší patnácti let, není způsobilý uzavřít platnou smlouvu, na jejímž základě lze nabyt vlastnické právo ke zvířeti v zájmovém chovu, ledaže s tím jeho zákonný zástupce nebo soud vyjádří souhlas.*“¹⁶ Tento paragraf, kdyby byl ponechán v NOZ, tak by zabránil tomu, aby si děti mohli svévolně pořizovat zvířata, aniž by o tom věděli jejich rodiče, protože by museli doložit souhlas, díky kterému by chovatelské obchody mohli dítěti prodat zvíře.

Na druhou stranu prodej zvířat v zájmovém chovu je chráněn v zákoně č. 246/1992 Sb., zákoně na ochranu zvířat proti týrání, § 13, odstavec 4 říká, že: „*zvíře nesmí být prodáno nebo darováno osobě mladší 15let bez souhlasu jeho rodičů.*“¹⁸

Prodej zvířat v NOZ nemá zvláštní ustanovení, proto se prodej zvířat řídí prodejem věcí.

---

¹⁷ Návrh zákoníku a důvodové zprávy z roku 2005 dostupné online

< http://obcanskyzakonik.justice.cz/fileadmin/OZ_verze_2005.pdf > (8. 3. 2015)

¹⁸ Zákon č. 246/1992 Sb., zákon na ochranu zvířat proti týrání ve znění pozdějších předpisů

5. 3 Kupní smlouva na zvíře

Kupní smlouva ve starém, již zrušeném občanském zákoníku byla upravena v ustanoveních § 588 až § 627, což bylo 39 paragrafů. V NOZ je kupní smlouva upravena v § 2079 až § 2188, což nově znamená 109 paragrafů. Přesto se kupní smlouva podle NOZ od předešlého znění kupní smlouvy podle starého, zrušeného občanského zákoníku příliš neliší.

Předmět kupní smlouvy je v zákoně č. 89/2012 Sb., občanském zákoníku definován v §2079, prvním odstavci takto: *„kupní smlouvou se prodávající zavazuje, že kupujícímu odevzdá věc, která je předmětem koupě, a umožní mu nabýt vlastnické právo k ní, a kupující se zavazuje, že věc převezme a zaplatí prodávajícímu kupní cenu.“*¹⁹

V kupní smlouvě by mělo být jasně napsáno:

- specifikace smluvních stran (FO – jméno, datum narození, trvalé bydliště, PO – název a sídlo společnosti, IČO),
- o jaké zvíře se jedná (jméno, druh, rasa...),
- datum narození zvířete,
- zdravotní stav prodávajícího zvířete...
- A hlavně, v kupní smlouvě musí být uveden účel pořízení zvířete (hlídací pes, zvíře určené pro chov, jezdecký kůň...). V případě, že ve smlouvě nebude účel uveden, nemusí nám být později umožněno zvíře „reklamovat“, kdyby to bylo nutné.

Vzor kupní smlouvy podle NOZ je uveden v příloze č. 2.

Kupní smlouva může být uzavřena i ústně. Prodávající (chovatel) odevzdá zvíře kupujícímu, který ho přijme a prodávajícímu za zvíře odevzdá peníze. Tímto je uzavřena platná kupní smlouva ústní formou.

U kupní smlouvy se dají vyjednat i vedlejší ujednání

---

¹⁹ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník ve znění pozdějších předpisů

5. 3. 1 Vedlejší ujednání kupní smlouvy

U kupní smlouvy se dají vyjednat i vedlejší ujednání, která ovšem musí být v kupní smlouvě písemně napsána.

Výhrada vlastnického práva

Podle zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, § 2132 je definováno takto: *“vyhradí-li si prodávající k věci vlastnické právo, má se za to, že se kupující stane vlastníkem teprve úplným zaplacením kupní ceny. Nebezpečí škody na věci však na kupujícího přechází již jejím převzetím.”*²⁰

V případě, že je tato možnost sjednána v kupní smlouvě. Kupující si koupí od chovatele zvíře, které má vyšší cenu (např. drahý kůň), nemusí mít na zaplacení vysoké částky ihned. Prodávající a kupující si domluví splátkový kalendář. V tu chvíli má kupující zvíře ve vlastní péči a nebezpečí škody zvířetem přechází už na kupujícího. Ale prodávající má stále vlastnické právo ke zvířeti, dokud kupující nezaplatí celou kupní cenu zvířete.

Výhrada zpětné koupě

Výhrada zpětné koupě je v zákoně č. 89/2012 Sb., občanském zákoníku definována v paragrafu 2135, prvním odstavci: *“z ujednání o výhradě zpětné koupě vzniká kupujícímu povinnost převést na požádání věc prodávajícímu za úplatu zpět. Kupující vrátí prodávajícímu věc v nezhoršeném stavu a prodávající vrátí kupujícímu kupní cenu; tím jsou vyrovnány i užítky z peněz a plody z věci snad vytěžené.”*²⁰

Právo zpětné koupě musí být ujednáno v kupní smlouvě. Pokud je písemně napsáno v kupní smlouvě, tak ho prodávající může uplatnit nejdéle do jednoho roku od předání zvířete kupujícímu a musí tak učinit písemně. Pokud uplyne lhůta jednoho roku, tak výhrada zpětné koupě zanikne. Tato výhrada je v NOZ zahrnuta pro případy, že se prodávajícímu např. nelíbí podmínky, v kterých jím prodané zvíře žije. Tzn., že u práva zpětné koupě rozhoduje prodávající kdy, popřípadě zda bude uplatněno.

---

²⁰Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník ve znění pozdějších předpisů

Předkupní právo

Předkupní právo je podle zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, § 2140, prvního odstavce je popsáno: „*ujedná-li si předkupník k věci předkupní právo, vzniká dlužníku povinnost nabídnout věc předkupníkovi ke koupi, pokud by ji chtěl prodat třetí osobě (koupěchtivému).*“²¹

Předkupní právo spočívá v tom, že vlastník, nechce-li zvíře dále vlastnit, musí přednostně nabídnout zpětný odkup zvířete člověku, který mu jej prodal. Pokud ve smlouvě není ujednáno jinak, tak oprávněná osoba musí cenu zvířete zaplatit do osmi dnů ode dne, kdy mu byla učiněna nabídka předkupního práva. Pokud oprávněná osoba cenu nezaplatí, tak předkupní právo zaniká.

5. 4 Záruční doba zvířete

Podle zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, § 2115: „*záruční doba běží od odevzdání věci kupujícímu.*“²¹ Záruční doba zvířete v NOZ není přímo upravena. V již zrušeném zákoně č. 40/1964 Sb., § 620, odstavce jedna bylo řečeno: „*u prodeje zvířat je záruční doba šest týdnů.*“²² NOZ obsahuje ustanovení o tom, že zvíře je věcí pouze v případě, že to neodporuje jeho povaze²¹, ale vzhledem k tomu, že v NOZ není ustanovení o záruční době zvířat, tak se na zvířata musí vztahovat záruční doba věci.

NOZ nepoužívá slovní spojení záruční doba, ale právo z vady. Podle NOZ, § 2161, prvního odstavce nadále platí: „*prodávající odpovídá kupujícímu, že věc při převzetí nemá vady.*“²¹ Toto ustanovení se týká i zvířat. V druhém odstavci, téhož paragrafu je psáno: „*projeví-li se vada v průběhu šesti měsíců od převzetí, má se za to, že věc byla vadná již při převzetí.*“²¹ To znamená, že projeví-li se u zvířete problém, který prokazatelně nový majitel nezpůsobil, má právo, zvíře reklamovat u prodávajícího, nejlépe i s potvrzením o vadě od veterináře. Nicméně záruční doba by měla být dostačující k tomu, aby nový majitel zvířete poznal, jestli je zvíře v pořádku.

---

²¹Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník ve znění pozdějších předpisů

²² Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník

Protože NOZ záruční dobu, na rozdíl od starého občanského zákoníku, pro zvířata neupravuje, tak v praxi rozhodnutí závisí na soudech.

Na závěr lze říci, že záruční doba je pro jistotu lepší sjednat v kupní smlouvě, aby měli obě strany jasno v tom, jak dlouhá je.

5. 5 Krajiní nouze

Paragraf 2906 v NOZ o krajiní nouzi říká: *“kdo odvrací od sebe nebo od jiného přímo hrozící nebezpečí újmy, není povinen k náhradě újmy tím způsobené, nebylo-li za daných okolností možné odvrátit nebezpečí jinak nebo nezpůsobí-li následek zjevně stejně závažný nebo ještě závažnější než újma, která hrozila, ledaže by majetek i bez jednání v nouzi podlehl zkáze. To neplatí, vyvolal-li nebezpečí vlastninou sám jednající.”*²³ Krajiní nouze je vždy na individuálním posouzení.

V praxi krajiní nouze znamená to, že hrozící nebezpečí nelze odvrátit jinak, než způsobením škody, která ovšem bude menší, než je hrozící nebezpečí.

Například když v horkém létě někdo nechá psa uzamčeného v autě. Kolemjdoucí rozbije boční okno auta, aby psa zachránil před hrozící smrtí. V tu chvíli se nehledí na to, jestli cena psa byla vyšší než cena rozbitého bočního okna. Hlavní je, že kolemjdoucí zachránil psa před smrtí.

Na druhou stranu, na krajiní nouzi se nemůže odvolávat někdo, kdo úmyslně rozdráždí psa, který na něj poté zaútočí. Pokud psa zabije, nebo mu ublíží, tak se nemůže krajiní nouze dovolávat, protože jednání sám vyvolal.

---

²³Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník ve znění pozdějších předpisů

5. 6 Práva související s pojmem zvíře

5. 6. 1 Vlastnictví

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, § 1011 říká, že předmětem vlastnictví je: *“vše, co někomu patří, všechny jeho věci hmotné i nehmotné, je jeho vlastnictvím.”*²⁴

Další paragraf, § 1014, první odstavec tvrdí: *“ocitne-li se na pozemku cizí movitá věc, vydá ji vlastník pozemku bez zbytečného odkladu jejímu vlastníku, popřípadě tomu, kdo ji měl u sebe; jinak mu umožní vstoupit na svůj pozemek a věc si vyhledat a odnést. Stejně tak může vlastník stíhat na cizím pozemku chované zvíře nebo roj včel; vletí-li však roj včel do cizího obsazeného úlu, nabývá vlastník úlu vlastnické právo k roji, aniž je povinen k náhradě.”*²⁴

Podle zákona č. 89/2012 Sb., paragrafu 1046, odstavce 2: *“zajaté zvíře se stane zvířetem bez pána, jakmile získá svobodu a jeho vlastník je bez prodlení a soustavně nestíhá nebo nehledá ve snaze je znovu zajmout. Takové zvíře se však zvířetem bez pána nestane, je-li označeno takovým způsobem, že lze jeho vlastníka zjistit.”*²⁴

To znamená, že pokud někomu uteče divoké zvíře, které předtím držel v zajetí a v útěku mu bránil překážkami (ohrada, voliéra), tak ho musí okamžitě stíhat. V případě, že se tak nestane, tak ztratí vlastnické právo, zvíře získá svobodu a tudíž si ho může kdokoliv další přivlastnit.

Oproti tomu, jedná-li se o zkrocené zvíře, tak zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník o vlastnictví říká v § 1047: *“zkrocené zvíře, které vlastník nestíhá a které se ani samo k vlastníkovi v přiměřené době nevrátí, ač mu v tom nikdo nebrání, se stává zvířetem bez pána a smí si je přivlastnit na soukromém pozemku jeho vlastníka, na veřejném statku pak kdokoli. Platí, že přiměřenou dobou pro návrat zvířete k vlastníkovi je doba šesti týdnů.”*²⁴

---

²⁴ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník ve znění pozdějších předpisů

Jedná-li se o zkrocené zvíře, NOZ bere v úvahu, že má určité citové pouto k svému majiteli a proto zvířeti dává zákonnou dobu šesti týdnů, kdy zvíře stále patří původnímu majiteli. Po uplynutí této lhůty, si ho ovšem může kdokoliv jiný přivlastnit.

Problém může nastat v případě, že majiteli uteče například klokan (což je určité divoké zvíře). Pro přivlastnění bude rozhodující, zda bude specifikováno jako zvíře držené v zajetí nebo zvíře zkrocené. Protože v prvním případě, pokud vlastník nebude zvíře hned pronásledovat, může si klokana přivlastnit kdokoliv, kdo ho chytí (pokud by mu na krku nevysela například známka, z které by bylo jasné, komu patří). V druhém případě je zákonem stanovená lhůta šesti týdnů na to, aby se klokan sám vrátil. Po uplynutí šesti týdnů by si klokana mohl přivlastnit kdokoliv jiný.

Pokud ale najde někdo domácí zvíře, musí předpokládat, že ho jeho majitel hledá a nechce se svého vlastnictví vzdát. Jestli tedy není zcela zřejmé, že majitel se chtěl zvířete zbavit, nemůže si ho nálezce ponechat a začne se hledat jeho vlastník.

5. 6. 2 Nález

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, § 1058, první odstavec říká o nálezu zvířete: *“je-li nalezeno zvíře, u něhož je zjevné, že mělo vlastníka, oznámí nálezce nález bez zbytečného odkladu obci, nelze-li z okolností poznat, komu má být vráceno.”* Dále pokračuje druhým odstavcem: *“osoba, která nalezené zvíře opatruje, o ně pečuje jako řádný hospodář, dokud se jej neujme vlastník.”*²⁵

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, § 1059, první odstavec dále tvrdí o nálezu zvířete: *“je-li nalezeno zvíře zjevně určené k zájmovému chovu a nepřihlásí-li se o ně nikdo do dvou měsíců od vyhlášení nález, nabude k němu nálezce vlastnické právo.”*²⁵

NOZ změnil nahlížení na zvířata. Jde hlavně o to, aby se ztracené zvíře co nejrychleji vrátilo k svému majiteli. Na druhou stranu by vzhledem ke své povaze nemělo dlouho strádat v zařízení, které je k tomu určeno. Z toho vyplývá, že pokud někdo

---

²⁵ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník ve znění pozdějších předpisů

najde zvíře, které bylo zjevně určeno k zájmovému chovu (pes, kočka, kůň...), musí ho co nejdříve vrátit jeho majiteli, ale pokud se o něj nikdo nepřihlásí do dvou měsíců, tak nálezce k němu nabude vlastnické právo a může si ho nechat.

Nálezce musí co nejdříve nahlásit nález zvířete obci, podle místa nálezu. Obec se buď s nálezcem domluví o dočasném svěřeni do jeho péče nebo zvíře svěří do útulku, který zřizuje nebo s kterým má smlouvu o umístění nalezených zvířat. Ať zvíře bude u nálezce nebo v útulku, tak se o něj musejí postarat jako řádný hospodář.

Před svěřením zvířete do útulku, by obec měla splnit několik pravidel:

- zjistit, jestli zvíře nemá nezaměnitelné označení a podle něj určit jeho vlastníka,
- nezjistí-li vlastníka zvířete, musí to nahlásit,
- pokud jde o zvíře zájmové chovu, musí se obec zeptat nálezce, jestli po uplynutí dvou měsíční lhůty od nálezu bude chtít zvíře do vlastnictví.

Po uplynutí dvou měsíční lhůty získá zvíře do vlastnictví buď nálezce nebo obec svěří zvíře provozovateli útulku. V tu chvíli se útulek nestává vlastníkem zvířete. Po dalších čtyřech měsících této osobě NOZ dává oprávnění se zvířetem svévolně nakládat.

5. 6. 3 Přírůstek movité věci

Se zvířetem souvisí i další pojem, přírůstek movité věci. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, § 1073, odstavec 1) ho definuje takto: „*plody, které vydává zvíře, náleží vlastníku zvířete.*“²⁶ Podle odstavce 2): „*za oplodnění zvířete lze žádat odměnu, jen byla-li ujednána.*“²⁶ V tomto případě se na zvíře používá stejné měřítko, jako na věci, protože to neodporuje povaze zvířete.

---

²⁶ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník ve znění pozdějších předpisů

5. 6. 4 Škoda způsobená zvířetem

Nový občanský zákoník, zákon č. 89/2012 Sb., § 2933 nově zahrnuje škodu způsobenou zvířetem. Přesně říká: *„Způsobí-li škodu zvíře, nahradí ji jeho vlastník, ať již bylo pod jeho dohledem nebo pod dohledem osoby, které vlastník zvíře svěřil, anebo se zatoulalo nebo uprchlo. Osoba, které zvíře bylo svěřeno nebo která zvíře chová nebo jinak používá, nahradí škodu způsobenou zvířetem společně a nerozdílně s vlastníkem.“*²⁷

Škodu, kterou způsobí zvíře, vždy nahrazuje vlastník zvířete. Nezáleží na tom, jestli zvíře bylo pod dohledem vlastníka nebo vlastník svěřil zvíře třetí osobě. Například na oplocené louce bude stádo krav, při bouřce spadne větev na plot a dovolí tím krávám utéct a ty způsobí škodu u souseda. V tom případě je majitel stáda krav povinen sousedovi uhradit škodu, která mu tím vznikla.

Tento paragraf NOZ cílí hlavně na majitele, kteří si pořizují zvířata, které nejsou schopni sami zvládnout. V případě, že si kdokoliv pořídí jakékoliv zvíře, měl by ho zvládnout a nést za jeho činy odpovědnost.

Odpuštění náhrady škody je definovánov zákoně č. 89/2012 Sb, občanském zákoníku paragrafem 2934 takto: *„slouží-li domácí zvíře vlastníku k výkonu povolání či k jiné výdělečné činnosti, k obživě, anebo slouží-li jako pomocník pro osobu se zdravotním postižením, zproští se vlastník povinnosti k náhradě, prokáže-li, že při dozoru nad zvířetem nezanedbal potřebnou pečlivost, anebo že by škoda vznikla i při vynaložení potřebné pečlivosti. Za týchž podmínek se povinnosti k náhradě zproští i ten, komu vlastník zvíře svěřil.“*²⁷

Další z možností je, že zvíře způsobí škodu, poté, co ho někdo odcizil. V tu chvíli platí § 2935, zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, první odstavec: *„odňala-li třetí osoba zvíře vlastníku, nebo osobě, které vlastník zvíře svěřil, nahradí třetí osoba škodu způsobenou zvířetem sama, prokáže-li vlastník nebo osoba, které vlastník zvíře svěřil, že odnětí nemohli rozumně zabránit; jinak společně a nerozdílně s nimi. Kdo zvíře svémocně odňal, nemůže se zprostit k náhradě.“*²⁷

---

²⁷ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník ve znění pozdějších předpisů

V případě, že majiteli zloděj odcizí jeho psa, který následně způsobí škodu, tak škodu hradí zloděj, který psa ukradl. Samozřejmě majitel musí prokázat, že mu pes byl odcizen.

5. 6. 5 Náhrada při poranění zvířete

Náhrada při poranění zvířete je zákonem 89/2012 Sb., občanským zákoníkem, § 2970 definována takto: *“při poranění zvířete nahradí škůdce účelně vynaložené náklady spojené s péčí o zdraví zraněného zvířete tomu, kdo je vynaložil; požádá-li o to, složí mu škůdce na tyto náklady přiměřenou zálohu. Náklady spojené s péčí o zdraví nejsou neúčelné, i když podstatně převyšují cenu zvířete, pokud by je vynaložil rozumný chovatel v postavení poškozeného.”*²⁸

Protože podle NOZ zvíře už není věcí, pokud to neodporuje jeho povaze, tak v případě, že někdo majiteli zraní jeho zvíře, nemusí už platit pouze náklady vynaložené na léčbu, ale i účelně vynaložené náklady, které by zaplatit rozumný chovatel pro záchranu zvířete, ikdyž převyšují cenu zvířete.

Při poranění zvířat platí i další ustanovení, týkající se ceny obliby. Zákon č. 89/2012 Sb., § 2969, druhý odstavec říká: *„poškodil-li škůdce věc ze svévole nebo škodolibosti, nahradí poškozenému cenuzvláštní obliby.”*²⁸

Cena zvláštní obliby byla rozhodnutím Nejvyššího soudu definována takto: *„cena zvláštní obliby předpokládá čistě osobní vztah k určité věci, čímž nabude tato věc určitých nahodilých subjektivních vlastností, takže ji nelze nahradit jinou věcí a že věc ta má vyšší cenu jen pro určitou osobu nebo pouze pro určitý kruh osob.”*²⁹ Cena zvláštní obliby vlastně odráží vztah majitele ke zvířeti. Poškozenému musí být zaplácena cena zvířete a cena „újm“, že přišel o své zvíře.

To je další příklad situace, kdy se na zvíře, které není věc, použijí ustanovení týkající se věcí.

---

²⁸ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník ve znění pozdějších předpisů

²⁹ Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 4. 1937 (SJS) 16875/36 dostupné online <<http://www.epravo.cz/top/clanky/cena-zvlastni-obliby-v-obcanskem-zakoniku-96906.html>> (8. 3. 2015)

5. 6. 7 Právo pastvy

K hospodářským zvířatům patří i právo pastvy. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, § 1274, odstavec 1) ho definuje takto: „*právo pastvy se vztahuje na každý druh hospodářských zvířat, nikoli však na prasata a drůbež. Zvířata nadměrně znečištěná, nemocná nebo cizí jsou z pastvy vyloučena.*“³⁰

Odstavec 2): „*je-li služebným pozemkem pozemek s lesními porosty, zakazuje se zřídit služebnost pastvy dobytka.*“³⁰

§ 1280, odstavec 1): „*mění-li se počet paseného dobytka v posledních deseti letech, je rozhodný průměr za první tři léta pastvy. Není-li ani tento počet zřejmý, stanoví se podle zásad slušnosti přiměřeně k rozsahu a jakosti pastvy; oprávněná osoba však nemůže na služebném pozemku pást více dobytka, než kolik ho může přezimovat s pící dodanou panujícím pozemkem. Do počtu podle předchozího odstavce se nevčítají sající mlád'ata.*“³⁰

Podle paragrafu 1282: „*hrozí-li škoda, musí být dobytek hlídán*“³⁰

Tento paragraf měl ulehčit hlavně malým chovatelům a farmářům. Jedná se o dohodu mezi majitelem pozemku a majitelem zvířat. Majitelé si mohou dohodnout počet zvířat, druh zvířat a čas pastvy. Na pozemku se ale nesmí pást nemocná zvířata, nesmí pozemek nadměrně znečistit a smí se tam pást pouze zvířata, která patří k jeho hospodářství (nestačí pouze, že je majitel vlastní).

Pokud se majitelé nedohodnou, kolik zvířat se na pozemku může pást, tak se počet odvozuje od průměrného počtu pasených zvířat za první tři roky. Pokud to nelze určit, tak záleží na velikosti pozemku a zásadě slušnosti. Jde o to, aby pozemek byl ochráněn před vypásáním.

---

³⁰ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník ve znění pozdějších předpisů

5. 6. 8 Zabezpečení zvířat

Chovatel musí učinit opatření takové, aby jeho hospodářská zvířata netrpěla zraněním a nemohla uniknout. Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, § 11, odstavec 1) říká přesně toto: „*v intenzivních chovech je chovatel povinen zabezpečit nejméně jedenkrát denně prohlídku hospodářských zvířat a technologických zařízení a odstranit v nejkratší možné době každou zjištěnou závadu tak, aby nebylo ohroženo zdraví a život zvířat.*“³¹

Druhý odstavec: „*chovatel je povinen učinit opatření nezbytná pro zabránění úniku hospodářských zvířat a mít pohotově k dispozici nástroje a pomůcky k okamžitému poskytnutí první pomoci, pomoci při porodu či náhlém onemocnění a vlastní vyprošťovací nářadí odpovídající druhu chovaných zvířat a používané technologii, zařízení k nakládce a vykládce zvířat.*“³¹

6 Právní úprava zvířete podle zákoníku, zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník (zrušený k 31. 12. 2013)

V zákoně č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, nebyl pojem zvíře speciálně upraven. § 118, první odstavec ale říká: „*předmětem občanskoprávních vztahů jsou věci, a pokud to jejich povaha připouští, práva nebo jiné majetkové hodnoty.*“³²

Podle českého právního řádu, během platnosti zákona č. 40/1964 Sb., bylo zvíře považováno za „věc“, a proto se na něj vztahovalo ustanovení zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, které se týkalo ztracených a opuštěných věcí. Ve smyslu občanského zákoníku bylo toulavé zvíře věcí ztracenou a opuštěné zvíře věcí opuštěnou.³³

---

³¹ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník ve znění pozdějších předpisů

³² Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník

³³ Stanovisko ÚKOZ k aplikaci § 135 dostupné z eAgri, internetový portál Ministerstva zemědělství
<http://eagri.cz/public/web/file/1639/Novy_par135OZ.pdf> (27. 10. 2014)

Protože je zvíře, podle zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, považováno za věc. Zvíře je zmíněno v několika paragrafech, které se týkají věci.

Zvíře je zmíněno v zákoně č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, § 123 říká: „*vlastník věci se musí zdržet všeho, čím by nad míru přiměřenou poměrům obtěžoval jiného nebo čím by vážně ohrožoval výkon jeho práv. Proto nesmí nechat chovaná zvířata vnikat na sousedící pozemek.*“³⁴

6. 1 Nález věci

Podle zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, paragrafu 135, prvního odstavce: „*kdo najde ztracenou věc, je povinen ji vydat vlastníkov. Není-li vlastník znám, je nálezce povinen odevzdat ji obci, na jejímž území nález došlo. Nepřihlásí-li se o ni vlastník do 6 měsíců od jejího odevzdání, připadá věc do vlastnictví této obce.*“³⁴

Podle třetího odstavce: „*přihlásí-li se vlastník věci, která byla odevzdána obci podle odstavce 1, před uplynutím lhůty 6 měsíců od jejího odevzdání obci, je vlastník věci povinen nahradit obci náklady, které jí v souvislosti s opatrováním věci vznikly.*“³⁴ Poslední odstavec říká, že: „*ustanovení předešlých odstavců platí přiměřeně i na věci skryté, jejichž vlastník není znám, a na věci opuštěné.*“³⁴

Tedy nalezne-li někdo zvíře, musí ho odevzdat vlastníkov, pokud neví, kdo je jeho vlastník, musí ho odevzdat obci, na jejímž území zvíře našel. Když se do šesti měsíců od nálezu přihlásí vlastník zvířete, musí obci nahradit náklady, vynaložené na jeho péči. Ale pokud se o zvíře nikdo do šesti měsíců nepřihlásí, tak zvíře připadá do vlastnictví obce.

6. 2 Vlastnické právo

V zákoně č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, § 123 je vlastnické právo definováno takto: „*vlastník je v mezích zákona oprávněn předmět svého vlastnictví držet, užívat, požívat jeho plody a užitky a nakládat s ním.*“³⁴

---

³⁴Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník

Dále § 126, první odstavec: „vlastník má právo na ochranu proti tomu, kdo do jeho vlastnického práva neoprávněně zasahuje; zejména se může domáhat vydání věci na tom, kdo mu ji neprávem zadržuje. Podle druhého odstavce má obdobné právo na ochranu i ten, kdo je oprávněn mít věc u sebe.”³⁵

Nabývat vlastnictví podle zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, § 132 lze takto: *”vlastnictví věci lze nabýt kupní, darovací nebo jinou smlouvou, děděním, rozhodnutím státního orgánu nebo na základě jiných skutečností stanovených zákonem.”³⁵* Podle § 133: *“převádí-li se movitá věc na základě smlouvy, nabyvá se vlastnictví převzetím věci, není-li právním předpisem stanoveno nebo účastníky dohodnuto jinak.”³⁵*

6. 3 Držba

Držba souvisí s vlastnickým právem. V zákoně č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, § 129, odstavec 1) je držitel ten, *“kdo s věcí nakládá jako s vlastní nebo kdo vykonává právo pro sebe.”³⁵*

§ 130 říká: *“je-li držitel se zřetelem ke všem okolnostem v dobré víře o tom, že mu věc nebo právo patří, je držitelem oprávněným. V pochybnostech se má za to, že držba je oprávněná.”³⁵*

S družbou souvisí i nárok na náhradu nákladů při oprávněné družbě. Podle zákona č. 40/1964 Sb, občanského zákoníku: *“oprávněný držitel má vůči vlastníkovu nárok na náhradu nákladů, které účelně vynaložil na věc po dobu oprávněné držby, a to v rozsahu odpovídajícím zhodnocení věci ke dni jejího vrácení.”³⁵*

V poslední řadě i vydání věci vlastníkovu, podle zákona č. 40/1964 Sb., § 131, první odstavec: *”neoprávněný držitel je povinen vždy vydat věc vlastníkovu spolu s jejími plody a užitky a nahradit škodu, která neoprávněnou držbou vznikla. Může si odpočítat náklady nutné pro údržbu a provoz věci.”³⁵*

---

³⁵Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník

6. 4 Spoluvlastnictví

Podle zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, § 136, prvního odstavce, lze mít věci ve spoluvlastnictví, což se týká i zvířat: *“věc může být v podílovém spoluvlastnictví více vlastníků.”*³⁶

Do spoluvlastnictví spadá i podílové spoluvlastnictví, podle zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, § 137, platí, že: *“podíl vyjadřuje míru, jakou se spoluvlastníci podílejí na právech a povinnostech vyplývajících ze spoluvlastnictví ke společné věci.”*³⁶ Není neobvyklé, že zvíře má ve spoluvlastnictví více majitelů.

6. 5 Kupní smlouva

Zvíře je podle zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, věc. Proto jetřeba zabývat se i kapitolou týkající se kupní smlouvy. Podle § 588: *“z kupní smlouvy vznikne prodávajícímu povinnost předmět koupě kupujícímu odevzdat a kupujícímu povinnost předmět koupě převzít a zaplatit za něj prodávajícímu dohodnutou cenu.”*³⁴ § 589 říká: *“cenu je třeba sjednat v souladu s obecně závaznými právními předpisy, jinak je smlouva neplatná.”*³⁶

6. 6 Vady podle kupní smlouvy

I věci mohou mít vady. Vady u kupních smluv jsou brány jako zvláštní druh vad. Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, § 599, první odstavec přesně říká: *„vady musí kupující uplatnit u prodávajícího bez zbytečného odkladu. Práva z odpovědnosti za vady se může kupující domáhat u soudu, jen jestliže vady vytkl nejpozději do šesti měsíců, jde-li o vady krmiv, do tří týdnů a jde-li o vady zvířat, do šesti týdnů od převzetí věci.”*³⁶

6. 7 Škoda způsobená věcí

Podle zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku je zvíře věc. Proto škoda, kterou způsobí zvíře, musí být zahrnuta mezi škody věcí. Podle § 421: *“každý, kdo od jiného převzal věc, jež má být předmětem jeho závazku, odpovídá za její poškození, ztrátu nebo zničení, ledaže by ke škodě došlo i jinak.”*³⁶ § 421 říká: *“každý odpovídá i za škodu způsobenou okolnostmi, které mají původ v povaze přístroje nebo jiné věci, jichž bylo při plnění závazku použito. Této odpovědnosti se nemůže zprostit.”*³⁶

---

³⁶Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník

7 Právní úprava zvířete ve veřejnoprávních zákonech

7. 1 Podle zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

Trestní zákoník stanovuje, které činy jsou trestné a jaké tresty lze za ně uložit. Trestné činy vztahující se ke zvířatům jsou zahrnuty do podkapitoly 8. trestné činy proti životnímu prostředí.

7. 1. 1 Týrání zvířat

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník upravuje pojem týrání zvířat. Nejprve upřesňuje v § 302, kdo týrá zvíře:

“a) zvláště surovým nebo trýznivým způsobem, nebo

b) surovým nebo trýznivým způsobem veřejně nebo na místě veřejnosti přístupném, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.”³⁷

V dalším odstavci se zabývá odnětím svobody: *“odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán, a) byl-li za čin uvedený v prvním odstavci v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán, nebo b) způsobí-li týranému zvířeti takovým činem trvalé následky na zdraví nebo smrt. Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v prvním odstavci na větším počtu zvířat.”³⁷*

Objektem trestného činu týrání zvířat je zájem na ochraně zvířat, protože zvířata jsou schopna cítit bolest, utrpení. Proto se je zákon snaží chránit před týráním. Trestné je týrání zvířat, které jsou chovány v lidské péči, ale i zvířat, která volně žijí v přírodě. A nezáleží na tom, jestli pachatel týrá vlastní nebo cizí zvíře.

Trvalé následky znamenají, že zvíře utrpí nevratné změny na zdraví, které nelze vyléčit, zhoršil-li se jeho stav v důsledku předešlého týrání. Smrtí se rozumí, jakékoli ukončení života zvířete, které bylo způsobeno předešlým týráním.

---

³⁷ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník ve znění pozdějších předpisů

Smrt utýráním zahrnuje i možnost, že zvíře někdo týral a následkem týrání muselo být utraceno. Pojem větší počet zvířat trestní zákoník nedefinuje. Ale za týrání většího počtu zvířat hrozí vyšší trestní sazba pro pachatele.

7. 1. 2 Zanedbání péče o zvíře z nedbalosti

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, paragraph 303 obsahuje odstavec o zanedbání péče o zvíře z nedbalosti. Přesně říká: *“kdo z hrubé nedbalosti zanedbá potřebnou péči o zvíře, které vlastní nebo o něž je povinen se z jiného důvodu starat, a způsobí mu tím trvalé následky na zdraví nebo smrt, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.”*³⁸

Pokud způsobí újmu většímu počtu zvířat, tak: *“odnětím svobody až na dvě léta bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v prvním odstavci smrt nebo trvalé následky na zdraví většímu počtu zvířat.”*³⁸

Předmětem zanedbání péče o zvíře jsou všechny zvířata (hospodářská zvířata, zvířata v zájmovém chovu). Důležité je, aby zvíře bylo v péči pachatele, který se má starat o to, aby zvíře mělo všechno potřebné, pro zdravý život.

Trestný čin zanedbání péče o zvíře z nedbalosti lze provést jen na zvířeti, které pachatel vlastní, má ho v nájmu, v péči po dobu nepřítomnosti jeho vlastníka nebo z jiného důvodu ho má v péči. Trestní čin to bude v případě, že majitel zanedbá péči i o jedno jediné zvíře. Zanedbání péči o zvíře se rozumí, že majitel nezachází se zvířetem tak, jak by měl vzhledem k jeho druhu, věku, zdravotnímu stavu zvířete a podobně.

V praxi to znamená například neposkytnutí vody, krmiva, dostatečného prostoru pro výběh, ponechání zvířete ve špatných povětrnostních podmínkách (vítr, déšť, horko), špatné uklízení stájí, zanechání většího počtu zvířat ve stísněných prostorech.

Pachatelem tohoto trestného činu může být kdokoliv, kdo má povinnost starat se o zvíře. V případě fyzické osoby, odpovědnost ponese osoba, která má zvíře v péči. V případě právnické osoby odpovědnost ponese osoba, která by jednala jménem právnické osoby nebo v jejím zastoupení.

---

³⁸ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník ve znění pozdějších předpisů

7. 1. 3 Pytláctví

Poslední zmínka, týkající se zvířat v zákoně č. 40/2009 Sb, trestním zákoníku se týká pytláctví. V paragrafu 304 v prvním odstavci stojí: *“kdo neoprávněně loví zvěř nebo ryby v hodnotě nikoli nepatrné nebo ukryje, na sebe nebo jiného převede nebo přechovává neoprávněně ulovenou zvěř nebo ryby v hodnotě nikoli nepatrné, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.”*³⁹

Objektem trestného činu pytláctví je ochrana přírody – volně žijící zvěře a ryb. To znamená, že trestným činem je neoprávněný lov zvěře a ryb. Hodnotou nikoliv nepatrnou se rozumí částka vyšší než 5.000,-Kč.

Ve stejném paragrafu, § 304, druhém odstavci je napsáno: *„odnětím svobody na šest měsíců až pět let, peněžitým trestem nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty bude pachatel potrestán,*

- a) *spáchá-li čin uvedený v prvním odstavci jako člen organizované skupiny,*
- b) *získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného větší prospěch,*
- c) *spáchá-li takový čin jako osoba, která má zvlášť uloženou povinnost chránit životní prostředí,*
- d) *spáchá-li takový čin zvlášť zavrženíhodným způsobem, hromadně účinným způsobem nebo v době hájení, nebo*
- e) *byl-li za takový čin v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán.”*³⁹

ad a) Organizovanou skupinou se rozumí skupina trestně odpovědných nejméně tří lidí, kteří mají mezi sebou rozděleny úkoly. A lze říci, že čin plánují a koordinují, což zvyšuje jejich šance na úspěch provedení činu. Posledním znakem organizované skupiny je, že mají úmysl provést trestný čin.

---

³⁹ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník ve znění pozdějších předpisů

ad b) Větší prospěch může mít materiální i nemateriální povahu. Jedná-li se o materiální povahu, může to například být paroží jelena. Jde-li o nemateriální povahu, jedná se o peníze a to takové, že pachatel činem získá více než 50.000,-Kč.

ad c) Osoba, která má zvlášť uloženou povinnost chránit životní prostředí je člověk, u kterého z pracovního, funkčního nebo služebního postavení plyne, že jeho úkolem je chránit životní prostředí. Jsou ta např. členové myslivecké stráže, členové rybářské stráže, správci lesa.

ad d) Zvlášť zavrženíhodným způsobem znamená takový způsob lovu, který zvířatům působí utrpení. Je to například lov do železa, do ok, chytání ryb pomocí výbušnin a podobné praktiky.

ad e) Byl-li za takový čin v posledních třech letech pachatel už odsouzen nebo potrestán, je tato okolnost velmi přitěžující.

7. 2 Podle zákona č. 246/1992 Sb. na ochranu zvířat proti týrání

Účelem zákona č. 246/1992 Sb., podle § 1: *“je chránit zvířata, jež jsou živými tvory schopnými pociťovat bolest a utrpení, před týráním, poškozováním jejich zdraví a jejich usmrcením bez důvodu, pokud byly způsobeny, byť i z nedbalosti, člověkem.”*⁴⁰

Zvířata, stejně jako lidé, jsou živými tvory, jsou schopni pociťovat bolest a utrpení. Proto se tento zákon snaží chránit zvířata před týráním.

Zákon č. 246/1992 Sb., zákon na ochranu zvířat proti týrání, § 3, definuje zvíře několika způsoby:

*„a) zvířetem je každý živý obratlovec, kromě člověka, nikoliv však plod nebo embryo.”*⁴⁰

---

⁴⁰ Zákon č. 246/1992 Sb., zákon na ochranu zvířat proti týrání ve znění pozdějších předpisů

Z biologického hlediska jsou obratlovci: „skupinou u které došlo k vytvoření vnitřní chrupavčité nebo kostěné kostry, s dobře odlišitelnou hlavovou částí. Podle současných poznatků se u tradičně pojímaných obratlovců (Vertebrata) může jednat o nepřírozenou skupinu.“⁴¹

„Nejbližší nadřazenou přírozenou skupinou by pak podle nových fylogenetických studií byli tzv. lebečnatí (Craniata), pro které se nově používá též český název obratlovci (i když je chápán v širším smyslu).“⁴¹

Dále tento zákon zvíře definuje takto:

- “b) volně žijícím zvířetem zvíře, patřící k druhu, jehož populace se udržuje v přírodě samovolně, a to i v případě jeho chovu v zajetí,*
- c) zvířetem v lidské péči zvíře, které je přímo závislé na bezprostřední péči člověka,*
- d) hospodářským zvířetem zvíře chované pro produkci živočišných produktů, vlny, kůže nebo kožešin, popřípadě pro další hospodářské nebo podnikatelské účely, zejména skot, prasata, ovce, kozy, koně, osli a jejich kříženci, drůbež, králíci, kožešinová zvířata, zvěř a jiná zvířata ve farmovém chovu a ryby, včetně zvířat produkovaných jako výsledek genetických modifikací nebo nových genetických kombinací,*
- e) zvířetem v zájmovém chovu zvíře, u kterého hospodářský efekt není hlavním účelem chovu, a to buď chované v prostorách k tomu určených nebo v domácnosti, jehož chov slouží především zájmové činnosti člověka, nebo zvíře sloužící člověku jako jeho společník,*
- f) toulavým zvířetem zvíře v lidské péči, které není pod trvalou kontrolou nebo dohledem fyzické osoby nebo chovatele a které se pohybuje volně mimo své ustájení, výběhové prostory nebo mimo domácnost svého chovatele,*
- g) opuštěným zvířetem zvíře původně v lidské péči, které není pod přímou kontrolou nebo dohledem fyzické osoby nebo chovatele a ze zjištěných skutečností vyplývá, že ho jeho chovatel opustil s úmyslem se jej zbavit nebo ho vyhnal.”*⁴²

---

⁴¹ZRZAVÝ, Jan. *Fylogeneze živočišné říše*, Praha, Scientia, 2006, ISBN 80-86960-08-0

⁴² Zákon č. 246/1992 Sb., zákon na ochranu zvířat proti týrání ve znění pozdějších předpisů

“h) pokusným zvířetem živý obratlovec, s výjimkou člověka, včetně samostatně se živících larválních forem a plodů savců od poslední třetiny jejich běžného vývoje, který je nebo má být použit k pokusům; za pokusné zvíře se považuje také zvíře, které je v ranějším stadiu vývoje, než je stadium samostatně se živících larválních forem a plodů savců od poslední třetiny jejich běžného vývoje, pokud má být zvířeti umožněno žít nad rámec tohoto stadia vývoje a v důsledku prováděných pokusů je pravděpodobné, že po dosažení tohoto stadia vývoje je postihne bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození. Za pokusné zvíře se považují také živí hlavonožci.”⁴³

Zákon č. 246/1992 Sb., dále stanovuje, co vše se považuje za týrání zvířete. Podle paragrafu 4 se za týrání považuje například:

“a) nutit zvíře k výkonům, které neodpovídají jeho fyzickému stavu a biologickým schopnostem a prokazatelně překračují jeho síly,

b) podrobit zvíře výcviku nebo veřejnému vystoupení anebo obdobnému účelu, je-li toto pro zvíře spojeno s bolestí, utrpením, zraněním nebo jiným poškozením, jakož i vychovávat, cvičit nebo účelově používat zvíře k agresivnímu chování vůči člověku nebo jiným zvířatům,

c) vydat slabé, nevléčitelně nemocné, vyčerpané nebo staré zvíře, pro které je další přežívání spojeno s trvalou bolestí nebo utrpením, k jinému účelu než neodkladnému a bezbolestnému usmrcení,

d) podávat zvířeti dopingové látky a jiné látky poškozující organismus s cílem změnit jeho výkon nebo vzhled,

e) cvičit nebo zkoušet zvíře na jiném živém zvířeti, s výjimkou výcviku loveckého dravce, používat jiných živých zvířat jako lákadel nebo nástrah, aniž by to vyžadoval lov, štvát zvířata proti sobě, aniž by to vyžadoval lov anebo příprava zvířete k jeho vypuštění do volné přírody, výcvik nebo použití ovčáckého nebo pasteveckého psa, příprava zvířete k jeho vypuštění do volné přírody.”⁴³

---

⁴³ Zákon č. 246/1992 Sb., zákon na ochranu zvířat proti týrání ve znění pozdějších předpisů

7. 3 Podle zákona č. 100/2004 Sb. o ochraně přírody a krajiny

Zákon č. 100/2004 Sb., o ochraně přírody a krajiny upravuje podle § 1, prvního odstavce: „ochranu volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, které jsou ohroženy na přežití, s cílem jejich zachování regulováním obchodu s nimi v souladu s Úmluvou o mezinárodním obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin.“⁴⁴

V druhém paragrafu zákona č. 100/2004 Sb. je definován pojem volně žijící živočich: „volně žijícím živočichem jedinec živočišného druhu, jestliže se populace tohoto druhu v přírodě udržují anebo udržovaly samovolně, včetně druhu v přírodě nezvěstného nebo v přírodě vyhynulého, a to i v případě chovu jedince v lidské péči nebo jiného ovlivňování jeho vývoje člověkem.“⁴⁴

7. 4 Podle zákona č. 115/2000 Sb. o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy

Zákon č. 115/2000 Sb. o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy se podle § 1, prvního odstavce zabývá: „poskytováním náhrad škod, které způsobí vybrané druhy chráněných živočichů.“⁴⁵ Podle druhého odstavce: „náhrady škod poskytuje stát za podmínek, v rozsahu a způsobem, které jsou stanoveny tímto zákonem.“⁴⁵

V druhém paragrafu zákona č. 115/2000 Sb., jsou vymezeny pojmy, které jsou pro účely zákona používány. Podle odstavce a): „vymezenými domestikovanými zvířaty skot, prasata, ovce, kozy, hrabavá a vodní drůbež, koně, osli a jejich kříženci, králíci a kožešinová zvířata.“⁴⁵

Dále podle odstavce c): „uprchlým živočichem volně žijící živočich držený člověkem v zajetí, který svému držiteli unikl.“⁴⁵

---

⁴⁴ Zákon č. 100/2004 Sb., zákon o ochraně přírody a krajiny ve znění pozdějších předpisů

⁴⁵ Zákon č. 115/2000 Sb., zákon o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy v platném znění

„d) rybami ryby chované k hospodářským účelům v rybnících, sádkách, rybích líhních a odchovnách, klecových odchovech nebo pstružích farmách; a rovněž ryby v rybářských revírech,

e) pasterveckým psem pes těžkého plemene používaného k hlídání vymezených domestikovaných před útoky šelem, včetně kříženců těchto plemen (např. slovenský čuvač, německý ovčák, kavkazský ovčák, kuvazs, pyrenejský pastervecký pes).“⁴⁶

Předtím, než byl vydán zákon č. 115/2000 Sb., byla náhrada škody upravována zákonem č. 40/1964 Sb., občanským zákoníkem a škoda byla hrazena státem.⁴⁶

Tento zákon společně s vyhláškou č. 360/2000 Sb., o stanovení způsobu výpočtu výše náhrady škody způsobené vybranými zvláště chráněnými živočichy, umožňuje žádat o náhradu škody, kterou způsobí zvláště chráněný živočich. Ten je v zákoně taxativně vymezen.

Podle zákona č. 115/2000 Sb., paragrafu čtyři, je poškozeným nahrazena škoda státem, pokud je způsobená živočichem na:

- a) životě nebo zdraví fyzické osoby,
- b) vymezených domestikovaných zvířatech,
- c) psech sloužících k hlídání vybraných domestikovaných zvířat,
- d) rybách,
- e) včelstvech a včelařském zařízení,
- f) nesklizených polních plodinách,
- g) trvalých porostech,
- h) uzavřených objektech, nebo
- i) movitých věcech v uzavřených objektech.“⁴⁷

---

⁴⁶ Zákon č. 115/2000 Sb., zákon o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy v platném znění

⁴⁷ LANGROVÁ, Veronika. *Přehled judikatury z oblasti životního prostředí*, Praha, Wolters Kluwer, 2007, ISBN 978-80-7357-252-5

Pro náhradu škody je nutné splnit několik podmínek, uvedených v paragrafu číslo 5. Podle prvního odstavce: „nahrazuje se jen škoda prokazatelně způsobená na území České republiky vybraným živočichem, jsou-li splněny podmínky stanovené tímto zákonem a jen v případech, že vybraný živočich byl v době, kdy ke škodě došlo, živočichem zvláště chráněným podle zvláštního právního předpisu.“⁴⁸

Na druhou stranu každá škoda nemusí být podle zákona č. 115/2000 Sb. hrazena. V druhém odstavci, paragrafu 5 je uvedeno, kdy škoda není hrazena. Škoda není hrazena v případě, že:

„a) je způsobená vybraným živočichem chovaným v zajetí člověka nebo uprchlým z tohoto zajetí,

b) je způsobená vybraným živočichem fyzické osobě v rámci jejich pracovněprávních vztahů jako pracovní úraz,

c) vznikla lovcí při lovu vybraného živočicha, který škodu ve smyslu tohoto zákona způsobil.“⁴⁸

---

⁴⁸ Zákon č. 115/2000 Sb., zákon o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy ve znění pozdějších předpisů

8 Závěr

Hlavním cílem diplomové práce bylo blíže přiblížit právní úpravu zvířete v novém občanském zákoníku, zákoně č. 89/2012 Sb. a ve vybraných veřejnoprávních zákonech. Dílčími cíli bylo porovnat starý, zrušený občanský zákoník, zákon č. 40/1964 Sb., právní postavení zvířete v něm s novým občanským zákoníkem. Přiblížit klady a zápory nového zákona č. 89/2012 Sb. A poukázat na chyby, které jsou v novém občanském zákoníku, zákoně č. 89/2012 Sb.

Práce byla rozdělena do **několika kapitol**. V první kapitole byly vyčteny některé právní předpisy, které se zabývají právní úpravou zvířete, ať už přímé nebo nepřímé. V další kapitole byl rozebrán pojem zvíře v zákoně č. 89/2012 Sb., občanském zákoníku, zákoně č. 246/1992 Sb., zákon na ochranu proti týrání a dalších veřejnoprávních zákonech. Navazovala kapitola, která se zabývala právní úpravou zvířete v novém občanském zákoníku, zákoně č. 89/2012 Sb. Poukázala na to, že zvíře už není věc, přiblížila pravidla pro prodej zvířat, ukázala náležitosti, která by měla mít kupní smlouva na zvíře, jaká je záruční doba zvířat. A pokračovala právy, které přímo souvisí se zvířaty. Jako jsou vlastnictví zvířete, nález zvířete. Blíže se zabývala škodou, způsobenou zvířetem, ale i škodou způsobenou na zvířeti. Definovala, jak se vypořádává s náhradou škody, pokud je zvíře zraněno. A zabývala se tím, jak mají být zvířata zabezpečena. Další kapitola se zabývala právní úpravou zvířete v zrušeném zákoně č. 40/1964 Sb., občanském zákoníku. V tomto zákoně nebylo zvíře definováno, proto je v kapitole rozebrána právní úprava věcí, podle kterých, se v době platnosti zákoníku, řídila i zvířata. Na závěr se práce zabývala právní úpravou zvířete v některých veřejnoprávních zákonech, jako jsou zákon č. 40/2009 Sb., trestním zákoník, zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, zákon č. 100/2004 Sb., o ochraně přírody a krajiny a zákon č. 115/2000 Sb. o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy.

Při porovnání nového občanského zákoníku, zákona č. 89/2012 Sb. se starým, zrušeným, občanským zákoníkem, zákonem č. 40/1964 Sb., lze říci, že se NOZ, co se týká právní úpravy zvířat, se přiblížil k vyspělým evropským zemím. NOZ se nově

dívá na právní úpravu zvířete z pohledu vlastnického práva a jeho ochrany, nezaměřuje se pouze na ochranu zvířete, ale dává pozor hlavně na ochranu majitele zvířete.

Podle NOZ se zvíře už nepovažuje za věc, pokud to neodporuje jeho povaze. **Výhod** dle NOZ je hned několik. Například není už možné většinu zvířat **zabavit během exekučního řízení**, ani vzít je do zástavy, protože při odtržení od majitele by mohli emočně strádat. Jsou ovšem vyjímky, jako jsou třeba akvarijní rybičky, stádo krav, roj včel. Protože u těchto zvířat se nepředpokládá, že by jim vadilo, když změní majitelé. Dále NOZ změnil posuzování **krajní nouze**. Před vznikem NOZ se případy krajní nouze posuzovali tak, že například pokud někdo osvobodil psa z rozpáleného auta a zachránil mu tím život, tak byla porovnána výše škody oproti ceně zvířete (věci). A ten, kdo psa zachránil, musel škodu, způsobenou při záchraně zaplatit. Podle NOZ už toto neplatí. Život zvířete má přednost před způsobenou škodou a záchránce už případnou škodu majiteli neplatí.

NOZ dále změnil i právní úpravu, která se týká **nálezů zvířete**. Podle starého občanského zákoníku, zákonu č. 40/1964 Sb., pokud bylo nalezeno zvíře, nový vlastník se ho mohl ujmout až po šesti měsících od nalezení. NOZ se snaží, aby se ztracené zvíře vrátilo co nejdříve ke svému majiteli, ale na druhou stranu, se snaží o to, aby dlouho nestrádalo v zařízení, určené pro ztracená zvířata. Proto je v NOZ stanovena lhůta dvou měsíců. Pokud se do dvou měsíců od nálezů zvířete nepřihlásí jeho majitel, může ho do vlastnictví získat nálezce.

NOZ také změnil nahlížení na **škodu**. Nově za škodu způsobenou zvířetem vždy odpovídá jeho majitel. Nezáleží na tom, jestli zvíře měl v tu chvíli pod kontrolou majitel nebo ho svěřil třetí osobě. NOZ se tak snaží přinutit majitele zvířat, aby byly odpovědní za svá zvířata, která si pořídí. Protože někteří lidé si pořizují zvířata, hlavně psy, které nezvládají a ti pak způsobují škodu svým chováním polozdivočelého zvířete.

Na závěr NOZ změnil také způsob **náhrady škody při poranění zvířete**. Před platností NOZ, pokud někdo zranil zvíře, musel zaplatit pouze cenu zvířete. Podle NOZ už musí zaplatit cenu zvířete, náklady na léčení, které by vynaložil rozumný chovatel,

ale může platit i takzvanou cenu zvláštní obliby. Cena zvláštní obliby bere v úvahu osobní vztah člověka a zvířete.

Na druhou stranu, NOZ má i určité **nedostatky**. Například v návrhu NOZ byl obsažen paragraf, který zakazoval **prodej zvířat dětem**, které jsou mladší patnácti let, bez souhlasu jejich rodičů. Toto ustanovení nakonec do NOZ zahrnuto nebylo. Dále v NOZ oproti starému občanskému zákoníku, není stanovena **záruční doba zvířat**. Ve starém občanském zákoníku byla určena záruční doba zvířata na šest týdnů. V NOZ už žádné takové ustanovení není. Přitom NOZ na jednu stranu říká, že zvíře není věc, ale zvláštní ustanovení o záruční době zvířat do něj už není zahrnuto. Je správné tedy záruční dobu sjednat v kupní smlouvě. Na zvířata se z pohledu záruční doby nahlíží jako na věci, kde je záruční doba šest měsíců. Pokud se vada projeví do šesti měsíců od nákupu, považuje se, že věc byla vadná už při převzetí.

NOZ dále zavádí **nové pojmy**, které se velmi liší od těch, které používají veřejnoprávní předpisy. Např. zákon o ochraně přírody a krajiny používá termín „živočich“ a „volně žijící živočich“. Zákon o myslivosti používá termín „zvěř“ a „živočich“. Namísto termínu „domácí zvíře“ používá „zvíře v zájmovém chovu“ nebo „hospodářské zvíře“, místo „stíhání zvířete“ se jedná o „odchyt zvířete“; místo termínu „dobytek“ je třeba užívat pojem „hospodářské zvíře“; namísto „zkroceného zvířete“ je namíste pojem „uchočené volně žijící zvíře“, dále místo „zvířete bez pána“ je třeba používat pojem „zvíře, které nikomu nepatří“. Zákon na ochranu proti týrání potom např. dělí zvířata na 4 kategorie: zvířata v zájmovém chovu, zvířata hospodářská, zvířata volně žijící a zvířata pokusná. Veterinární zákon rovněž obsahuje zvláštní kategorie zvířat. Z toho vyplývá, že každý zákon používá jinou terminologii a nové pojmy, které definuje vlastním způsobem.

Terminologie v NOZ se tedy liší od veřejnoprávních předpisů, ale i právní praxe. Týká se to názvů, obsahu pojmů, ale i jejich výkladů. NOZ definuje zvíře jinak, než ostatní veřejnoprávní zákony. Proto by bylo vhodné tyto pojmy sjednotit. Aby bylo zřejmé, jak pojem vykládat.

Poslední vadou v NOZ z mého pohledu je, že starý občanský zákoník užíval určité paragrafy, které v praxi dobře fungovali, ale do NOZ už zahrnuty nebyly. Například se jedná o záruční dobu, kdy ve starém občanském zákoníku byla záruční doba zvířat stanovena na šest týdnů, ale NOZ už žádné takové ustanovení neobsahuje, proto se musí spoléhat na praxi soudů.

Závěrem lze říci, že právní úprava zvířete v novém občanském zákoníku se výrazně přiblížila právní úpravě ve vyspělých státech evropy, které na zvířata už nenahlíží pouze jako na věci. Protože zvířata mohou cítit stres, bolest, a proto se nedají srovnávat s věcmi, jako je auto, dům, váza. Ale i přes všechny diskuze a návrhy, které předcházely sepsání nového občanského zákoníku, zákona č. 89/2012 Sb., NOZ obsahuje ještě dost nedostatků, které by bylo vhodné odstranit.

9 Seznam použité literatury

9. 1 Literární zdroje

- BEZOUŠKA, Petr a Lucie PIECHOWICZOVÁ. *Nový občanský zákoník: nejdůležitější změny*. 1. vyd. Olomouc: Anag, 2013, Právo (Anag)., ISBN 978-80-7263-819-2
- ELIÁŠ, Karel et al. *Občanské právo pro každého. Pohledem (nejen) tvůrců nového občanského zákoníku*, Praha: Wolters Kluver ČR, 2013, ISBN 978-80-7478-013-1
- HAVRÁNEK, Bohuslav et al. *Příruční slovník jazyka českého Díl VIII.*, Praha: Pražské tiskárny, 1957
- Kolektiv autorů. *Ottův slovník naučný: Ilustrovaná encyklopedie vědomostí*, díl XXVII, 1. vyd. Praha: J. Otto, 1908
- LANGROVÁ, Veronika. *Přehled judikatury z oblasti životního prostředí*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2007, Judikatura (ASPI). ISBN 978-80-7357-252-5
- LAVICKÝ, Petr. *Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1-654) : komentář*, 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2014, ISBN 978-80-7400-529-9
- NOVOTNÝ, Petr. *Nový občanský zákoník. Vlastnictví a věcná práva*. 1. vyd. Praha: Grada, 2014, ISBN 978-80-247-5166-5
- NOVOTNÝ, Petr et al. *Nový občanský zákoník. Principy a základní pojmy*. 1. vyd. Praha: Grada, 2014, ISBN 978-80-247-5163-4
- RYŠÁVKOVÁ, Veronika et al. *Občanský zákoník úplně pro všechny*. 1. vyd. Praha: Grada, 2014, ISBN 978-80-247-5157-3

- VANTUCH, Pavel. *Trestní zákoník s komentářem: komentář k zákonu č. 40/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů*, 1. vyd. Olomouc: ANAG, 2011, ISBN 978-80-7263-677-8
- ZRZAVÝ, Jan. *Fylogeneze živočišné říše*, 1. vyd. Praha: Scientia, 2006, ISBN 80-86960-08-0

9. 2 Právní předpisy

Zákony

- Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních lidských práv a svobod ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník (ZRUŠENÝ)
- Zákon č. 246/1992 Sb., zákon na ochranu zvířat proti týrání ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 114/1992 Sb., zákon české národní rady o ochraně přírody a krajiny ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 449/2001 Sb., zákon o myslivosti ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 100/2004 Sb., zákon o ochraně přírody a krajiny ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 115/2000 Sb., zákon o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy ve znění pozdějších předpisů
- Zákon 17/1992 Sb., zákon o životním prostředí ve znění pozdějších předpisů

- Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů
- (veterinární zákon) ve znění pozdějších předpisů

Vyhlášky

- Vyhláška č. 136/2004 Sb., o podrobnostech označování zvířat a jejich evidence a evidence hospodářství osob stanovených plemenářským zákonem

9. 3 Internetové zdroje

- Čerskomoravská kynologická unie dostupné z <<http://www.cmku.cz/>>
- Hledání pojmu zvíře v právním řádu České Republiky dostupné z <<http://portal.gov.cz/app/zakony/zakon.jsp?page=0&fulltext=zv~C3~AD~C5~99e&nr=&part=&name=&rpp=15#local-content> > 28. 2. 2015
- Ministerstvo spravedlnosti dostupné z <www.mvcr.cz>
- Návrh zákoníku a důvodové zprávy z roku 2005 dostupné online z <http://obcanskyzakonik.justice.cz/fileadmin/OZ_verze_2005.pdf> (8. 3. 2015)
- Nový občanský zákoník online dostupné z <<http://obcanskyzakonik.justice.cz>> (27. 10. 2014)
- Oficiální sever českého soudnictví <<http://portal.justice.cz/Justice2/Uvod/uvod.aspx>>
- Parlament České Republiky, Poslanecká sněmovna dostupné z <www.psp.cz>
- Portál veřejné zprávy <<http://portal.gov.cz/>>

- Právní předpisy upravující ochranu a welfare zvířat dostupné online z <<http://cit.vfu.cz/ozw/predpisy.htm>> (27. 10. 2014)
- Přestává být zvíře věcí? Dostupné z <<http://www.epravo.cz/top/clanky/prestava-byt-zvire-veci-aneb-kratky-exkurz-do-pravni-upravy-zvirat-v-novem-obcanskem-zakoniku-82444.html>> (27. 10. 2014)
- Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 4. 1937 (SJS) 16875/36 dostupné z <<http://www.epravo.cz/top/clanky/cena-zvlastni-obliby-v-obcanskem-zakoniku-96906.html>> (8. 3. 2015)
- Stanovisko ÚKOZ k aplikaci § 135 občanského zákoníku ve vztahu k ochraně zvířat, dostupné z internetového portálu Ministerstva zemědělství eagri <http://eagri.cz/public/web/file/1639/Novy_par135OZ.pdf> (27. 10. 2014)
- Zákony, judikatura a literatura 2015 <<http://www.fulsoft.cz/infozdroje.czu.cz/>>
- Zákony online dostupné z <<http://www.zakonyprolidi.cz/>> (27. 10. 2014)

10 Přílohy

Příloha č. 1

Přímá ochrana zvířat

Právní předpisy, které definují, zakazují a postihují vlastní týrání zvířat.

- Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, v platném znění
- Vyhláška č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, v platném znění
- Vyhláška č. 346/2006 Sb., o stanovení bližších podmínek chovu a drezúry zvířat, v platném znění
- Vyhláška č. 411/2008 Sb., o stanovení druhů zvířat vyžadujících zvláštní péči, v platném znění
- Vyhláška č. 4/2009 Sb., o ochraně zvířat při přepravě, v platném znění
- Vyhláška č. 114/2010 Sb., o ochraně handicapovaných zvířat při chovu, v platném znění
- Vyhláška č. 418/2012 Sb., o ochraně zvířat při usmrcování, v platném znění
- Vyhláška č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, v platném znění
- Vyhláška č. 21/2013 Sb., o stanovení podmínek při chovu psů a koček, v platném znění
- Vyhláška č. 22/2013 Sb., o vzdělávání na úseku ochrany zvířat proti týrání, v platném znění
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, v platném znění

Vzhledem k tomu, že je Česká republika členem Evropské Unie, je v rámci přímé ochrany zvířat nutno dodržovat také nařízení EU (přímo použitelné právní předpisy):

- Nařízení Rady (ES) č. 1/2005 o ochraně zvířat během přepravy a souvisejících činností a o změně směrnic 64/432/EHS a 93/119/ES a nařízení (ES) č. 1255/97
- Nařízení Rady (ES) č. 1255/97 o kritériích Společenství pro místa zastávek a o změně plánu cesty uvedeného v příloze směrnice 91/628/EHS, v platném znění

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 o úředních kontrolách za účelem ověření dodržování právních předpisů týkajících se krmiv a potravin a pravidel o zdraví zvířat a dobrých životních podmínkách zvířat, v platném znění
- Nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 o ochraně zvířat při usmrcování, v platném znění

Nepřímá ochrana zvířat

Zdraví zvířat – veterinární péče

- Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), v platném znění
- Vyhláška č. 291/2003 Sb., o zákazu podávání některých látek zvířatům, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí, a o sledování (monitoringu) přítomnosti nepovolených látek, reziduí a látek kontaminujících, pro něž by živočišné produkty mohly být škodlivé pro zdraví lidí, u zvířat a v jejich produktech, v platném znění
- Vyhláška č. 372/2003 Sb., o veterinárních kontrolách při obchodování se zvířaty, v platném znění
- Vyhláška č. 377/2003 Sb., o veterinárních kontrolách dovozu a tranzitu zvířat ze třetích zemí, v platném znění
- Vyhláška č. 382/2003 Sb., o veterinárních požadavcích na obchodování se zvířaty a o veterinárních podmínkách jejich dovozu ze třetích zemí, v platném znění
- Vyhláška č. 202/2004 Sb., o opatřeních pro předcházení a zdolávání afrického moru prasat, v platném znění
- Vyhláška č. 356/2004 Sb., o sledování (monitoringu) zoonóz a původců zoonóz a o změně vyhlášky č. 299/2003 Sb., o opatřeních pro předcházení a zdolávání nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka, v platném znění
- Vyhláška č. 389/2004 Sb., o opatřeních pro tlumení slintavky a kulhavky a k jejímu předcházení a o změně vyhlášky č. 299/2003 Sb., o opatřeních pro předcházení a zdolávání nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka, v platném znění
- Vyhláška č. 610/2004 Sb., o označování a pasech psů, koček a frettek v zájmovém chovu při jejich neobchodních přesunech a o změně vyhlášky č. 296/2003 Sb.,

o zdraví zvířat a jeho ochraně, o přemísťování a přepravě zvířat a o oprávnění a odborné způsobilosti k výkonu některých odborných veterinárních činností, v platném znění

- Vyhláška č. 128/2009 Sb., o přizpůsobení veterinárních a hygienických požadavků pro některé potravinářské podniky, v nichž se zachází se živočišnými produkty, v platném znění
- Vyhláška č. 342/2012 Sb., o zdraví zvířat a jeho ochraně, o přemísťování a přepravě zvířat a o oprávnění a odborné způsobilosti k výkonu některých odborných veterinárních činností, v platném znění
- Zákon č. 381/1991 Sb., o Komoře veterinárních lékařů České republiky, v platném znění

Chov zvířat

- Zákon č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon), v platném znění
- Vyhláška č. 136/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti označování zvířat a jejich evidence a evidence hospodářství a osob stanovených plemenářským zákonem, v platném znění
- Vyhláška č. 447/2006 Sb., o genetických zdrojích zvířat, v platném znění
- Vyhláška č. 448/2006 Sb., o provedení některých ustanovení plemenářského zákona, v platném znění
- Vyhláška č. 370/2006 Sb., o odborných kurzech k výkonu některých odborných činností v oblasti šlechtění a plemenitby hospodářských zvířat, v platném znění
- Zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství, a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, v platném znění
- Vyhláška č. 16/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ekologickém zemědělství, v platném znění
- Vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, v platném znění

- Nařízení vlády č. 27/2002 Sb., kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při práci související s chovem zvířat, v platném znění

Krmiva

- Zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech, v platném znění
- Vyhláška č. 356/2008 Sb., kterou se provádí zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech, v platném znění
- Vyhláška č. 415/2009 Sb., o stanovení požadavků na odběr vzorků a způsobu zveřejnění metod laboratorního zkoušení produktů ke krmení, v platném znění
- Zákon č. 147/2002 Sb., o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském), v platném znění

Ochrana přírody a krajiny

- Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění
- Vyhláška č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění
- Vyhláška č. 152/2006 Sb., o odchylném postupu při ochraně ptáků a výjimce ze základních ochranných podmínek zvláště chráněných druhů ptáků pro jejich značení, v platném znění
- Vyhláška č. 294/2006 Sb., o odchylném postupu pro usmrcování špačka obecného, v platném znění
- Vyhláška č. 316/2009 Sb., o držení živočichů dočasně nebo trvale neschopných přežít ve volné přírodě a o péči o tyto živočichy v záchranných stanicích (vyhláška o handicapovaných živočiších), v platném znění
- Zákon č. 115/2000 Sb., o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy, v platném znění
- Vyhláška č. 360/2000 Sb., o stanovení způsobů výpočtu výše náhrady škody způsobené vybranými zvláště chráněnými živočichy na vymezených

domestikovaných zvířatech, psech sloužících k jejich hlídání, rybách, včelstvech, včelařském zařízení, nesklizených polních plodinách a na lesních porostech, v platném znění

- Zákon č. 100/2004 Sb., o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně některých zákonů (zákon o obchodování s ohroženými druhy), v platném znění
- Vyhláška č. 210/2010 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o obchodování s ohroženými druhy, v platném znění
- Nařízení Rady (ES) č. 338/1997, o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi (Další aktuální předpisy na úseku CITES jsou dostupné na stránkách Ministerstva životního prostředí), v platném znění

Ochrana životního prostředí

- Zákon č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa, v platném znění
- Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, v platném znění
- Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), v platném znění
- Zákon č. 78/2004 Sb., o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty, v platném znění
- Vyhláška č. 209/2004 Sb., o bližších podmínkách nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty, v platném znění

Myslivost

- Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, v platném znění

- Vyhláška č. 244/2002 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, v platném znění
- Vyhláška č. 245/2002 Sb., o době lovu jednotlivých druhů zvěře a bližších podmínkách provádění lovu, v platném znění
- Vyhláška č. 491/2002 Sb., o způsobu stanovení minimálních a normovaných stavů zvěře a o zařazování honiteb nebo jejich částí do jakostních tříd, v platném znění
- Vyhláška č. 7/2004 Sb., o posouzení podmínek pro bažantnice a o postupu, jakým bude vymezena část honitby jako bažantnice, v platném znění
- Vyhláška č. 553/2004 Sb., o podmínkách, vzoru a bližších pokynech vypracování plánu mysliveckého hospodaření v honitbě , v platném znění

Rybářství

- Zákon č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské strážní, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybářství), v platném znění
- Vyhláška č. 197/2004 Sb., k provedení zákona č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské strážní, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybářství), v platném znění

Podnikání - obchod se zvířaty a jejich drezúra

- Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), v platném znění
- Nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností, v platném znění

Ochrana veřejného zdraví

- Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění

Ostatní právní předpisy

- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění

- Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v platném znění
- Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), v platném znění
- Vyhláška č. 512/2002 Sb., o zvláštní odborné způsobilosti úředníků územních samosprávných celků, v platném znění
- Vyhláška č. 213/2004 Sb., kterou se stanoví seznam teoretických a praktických oblastí, které tvoří obsah vzdělání a přípravy vyžadovaný v České republice pro výkon regulované činnosti v rámci působnosti Ministerstva zemědělství, v platném znění
- Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, v platném znění
- Zákon č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky (zákon o prevenci závažných havárií), v platném znění
- Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, v platném znění
- Nařízení vlády č. 453/2009 Sb., kterým se pro účely trestního zákoníku stanoví, co se považuje za nakažlivé lidské nemoci, nakažlivé nemoci zvířat, nakažlivé nemoci rostlin a škůdce užitkových rostlin, v platném znění

Předpisy Rady Evropy

- Evropská dohoda o ochraně zvířat v zájmovém chovu, č. 19/2000 Sb. m. s.
- Evropská dohoda o ochraně zvířat při mezinárodní přepravě, č. 20/2000 Sb. m. s.
- Evropská dohoda o ochraně zvířat chovaných pro hospodářské účely, č. 21/2000 Sb. m. s.
- Protokol o novelizaci Evropské dohody o ochraně zvířat chovaných pro hospodářské účely, Řada evropských smluv č. 145 (1992)
- Evropská dohoda o ochraně jatečných zvířat, č. 114/2003 Sb. m. s.
- Evropská dohoda o ochraně obratlovců používaných pro pokusné a jiné vědecké účely, č. 116/2003 Sb. m. s., č. 118/2006 Sb. m. s.

Příloha č. 2

Vzor kupní smlouvy dle NOZ

KUPNÍ SMLOUVA O PRODEJI ZVÍŘETE

I.

Smluvní strany

jméno, příjmení .....

datum narození .....

bydliště.....

(dále jen jako „**prodávající nebo chovatel**“)

a

jméno, příjmení .....

datum narození: .....

bydliště:.....

(dále jen jako „**kupující**“)

uzavírají níže uvedeného dne, měsíce a roku v souladu s ustanovením § 2079 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, tuto

kupní smlouvu:

II.

Prohlášení prodávajícího

Prodávající tímto prohlašuje, že je vlastníkem (chovatelem) prodáváného zvířete popsaného v článku III. této kupní smlouvy a že mu nejsou známy žádné okolnosti, které by bránily prodeji zvířete.

III.

Předmět smlouvy

Prodávající touto smlouvou, za podmínek v ní dohodnutých, prodává dále specifikované zvíře kupujícímu s veškerým příslušenstvím a ten ho za dohodnutou kupní cenu kupuje do svého výlučného vlastnictví.

Specifikace zvíře:

Druh zvířete: xxx

Plemeno : xxx

Jméno : xxx

Chovatelská stanice : xxx

Datum narození : xxx

Tetovací číslo : xxx

Otec : xxx

Matka : xxx

Váha zvířete při odběru je xxx kg.

IV.

Kupní cena

Kupní cena byla stanovena dohodou smluvních stran na .....Kč (slovy: .....korun českých).

Dohodnutou 1/2 kupní ceny ve výši .....(slovy: .....korun českých) uhradil kupující jako zálohu na účet prodávajícího č..... dne ..... a doplatek kupní ceny ve výši ..... byl zaplacen kupujícím prodávajícímu před podpisem této smlouvy

Prodávající podpisem této smlouvy potvrzuje převzetí celkové kupní ceny.

V.

Předání předmětu koupě

Chovatel předal kupujícímu zvíře před podpisem této smlouvy.

Kupující podpisem této smlouvy potvrzuje převzetí zvířete dle čl. III. této smlouvy.

VI.

Prohlášení smluvních stran

Chovatel prohlašuje, že:

- předává kupujícímu zdravé zvíře uvedené v čl. III. této smlouvy ve výborném výživném stavu a kondici,
- zvíře nemá a kupujícímu nebyly zatajeny žádné vady, které by bránily využití za účelem pořízení zvířete
- rodiče zvířete jsou klinicky zdraví a není mu nic známo o tom, že by trpěli dědičnými chorobami,
- výše uvedené zvíře vakcinováno dle předaného očkovacího průkazu,
- výše uvedené zvíře bylo dne ..... očkováno vakcínou .....

Kupující potvrzuje, že:

- byl chovatelem poučen o tom, jak o zvíře pečovat, jak ho krmit a vychovávat,
  - převzal mezinárodního očkovací průkaz a průkaz původu,
  - převzal Příručku pro chovatele.
-
- Kupující byl upozorněn chovatelem, že další vývoj jedince je závislý na genetických předpokladech, správné výživě, přiměřeném pohybu a celkové péči kupujícího.
  - Kupující si zvíře řádně prohlédl, neshledal žádné vady a potvrzuje dobrý zdravotní stav štěněte.
  - Kupující se zavazuje poskytovat chovateli pravdivé informace o průběhu života jedince, případně jeho úmrtí (např. výsledky výstav, odchovů, krytí, onemocnění).

VII.

Ostatní ujednání

Vlastnické právo ke zvířeti a nebezpečí škody na něm přešlo na kupujícího dnem převzetí zvířete.

Kupující bere na vědomí, že od převzetí zvířete za ně odpovídá.

VIII.

Přechodná a závěrečná ustanovení

Účastníci prohlašují, že si smlouvu přečetli a s jejím obsahem souhlasí, což stvrzují vlastnoručními podpisy.

Smlouva byla vyhotovena ve dvou stejnopisech, z nichž každá smluvní strana obdrží po jednom vyhotovení.

V..... dne .....

.....

chovatel

.....

kupující